Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 227 (13941) | 1972 оной сентябриин 26, вторник | Сэн 2 мүнгэн

…ООМО, ЗЕЛЁНКО …ЯАЛГАЯА ШАМДУУЛХА …АНАЙ ЗОРИЛГО

…партиин XXIV съез… …бэринүүдые бодото …лүүлхын түлөө оро… …дэлмэришэн, таряа… …ролдосотойгоор ажал… …най. Тэрэ тоодо манай …съездын нэрэмжэтэ …малшад, таряашад бо… …изаторнууд юһэдэхи …эй түсэбые болзорһоо …хэ гэһэн уряа доро …Байгша 1972 он бэшэ …э онсо илгаатай. Ма… …олон национальна …СР гүрэнэй байгуулаг… …0 жэлэй ойн баярые …эгүүдээр угтаха гэ… …энхэй, бидэ болохоёо …ндэрые нэрэтэй со… …угтахаар шармайн …бди.

…эн үгөөр колхозойн… …худэлмэри тухай хөө… …хүсэлэнтэйб. Колхоз …эр мал, хонин, гахай, …моор үсхэлэрилэгдэхэ… …тариан ажал ехээр …эг юм. Ниитынгээ …алда бардам хүрэхэ …эл бэлэдхэжэ аба… …а янгинама хүйтэн, …үсуушье аймшагтай …ар гээшэ ааб даа. … хамтынгаа һүрэг …а тэжээлэй найдам… …байгуулха гээшэ шу… …аго мүн гэжэ хүдэл… …бүхэн һайн мэдэрнэ. …а ондо багаар ороһон …э үбһэ ногооной гара… …д һаад ушаруулаа. …е ажахымнай хүдэл… …д үбһэ хуряалгаяа …римтайгаар ябуулжа …и ашаар 17 мянга га… …нер һайн шанартай үб… …э абаа. Үбһэ хуряал… …лыгин, Сампиловай …дай даадаг звено бү… …тэйгээр ажаллажа, …о хуряажа абаа. Гэ… …дхэжэ абаһан үбһэ …2.240 үхэр, 9.600 …аанашье хүрэхэгүй. …э энэ үеынхитэй жэ… …бол бидэ 7 мянган …бага үбһэ хуряажа …ээнһээ гадна манда …тонно силос, 250 тон… …дарагданхай юм.

…жэлэй эрхэ байдалаар …орнууднай ороо һо та… …у бэшэ ургаса хуряа… …ай. Гектар бүриһөө …рээр 14—13 центнер …ютана. Таряа хуряал… … түлэг ябажа байна. …юусалгатай хүдэлмэ… …з хоролтодо оруулан… …шанартайгаар үсөөхэн …ршада түгэсхэхэ гэжэ …орнууднай шиидэн… …өө жэлэй һолоомон … муугаар абтаһан үб… …холо һайн. Тариалан …олоомо суглуулха хү… …и Георгий Васильевич … хүтэлбэрилдэг бри… …лана. Тус бригадада … болон оньһон түхеэ… …нхэй. Энэ шухала хү… … саг болзортонь хони… …хүүлэнгүйгөөр хуряа… … юм. Үдэрэй турша… …ллектив 85—90 гек… …лан дээрэхи һолоомо …, малай байрын дэр… …но. Механизаторнууд …Капитонович Зубакин …илович Матвеев гэг… …-50» түхэлэй тракто… …эсэ ехэтэйгээр ашаг… …лан бүриингөө дааба… … үлүүлэн дүүргэжэ, …эг нүхэдтөө ёһотой …шэз харуулна.

…механизатор Григорий … Синица бүтээсэ ехэ… … ажаллажа, һолоомо …суглуулха даабаряа …үлэн дүүргэнэ. Сен… …да бүхы тариалан …олоомоёо суглуулжа, …рилготой ажаллана… …ар бүриһөө 8—9 цент… …мон абтана. Һолоомо …үдэлмэриеэ урагша… …аар ябуулбал, бидэ хамтынгаа адууһа малда 30 гаран мянган центнер һолоомо суглуулжа абаха болонобди. Тиимэһээ ажахымнай механизаторнууд сэлмэг үдэр бүридэ даажа абаһан оньһон техникэ, түхеэрэлгээ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха гэжэ оролдоно. Тиигэншьегүй яахаб. Янгинама хүйтэн үбэлнэйшье хадын саана бэшэ болонхой. Тариалан дээрэхи хүдэлмэриие шууд ябуулхынгаа хажуугаар үхэр малайнгаа байха байрые саг болзортонь һайнаар заһаха шухала. Малай үбэлжэлгые эрхимээр үнгэргэжэ, гүрэндөө һү, мяха элбэгээр тушааха мүнөө үеын зорилгые малшад, хонишоднай һайн мэдэрнэ.

Гүрэндэ һү, мяха тушааха юһэ һарын түсэб ямар ябанаб гэжэ нэгэ хэдэн үгөөр хөөрэжэ үгэмөөр. Түсэбтэ табан жэлэй хоёрдохи жэлдэ колхоз 10.400 центнер һү, 30555 центнер мяха гүрэндэ тушааха түсэбтэй. Һү һаалиин 3 фермэ сентябриин 1-эй байдалаар 7.952 центнер һү тоһоной завод ябуулаа. Гүрэндэ һү тушааха 3 кварталай түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын тула энэ һарада һаалишаднай 648 центнер һү ябуулха юм. Сүүдхын туршада һаалишаднай 25—24 центнер һайн шанартай һү тушаана. Хараалһан түсэб даабариин амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ Мухар-Талын һүнэй фермын һаалишад горитойхон хубитаяа оруулжа байнхай. Гүрэндэ мяха худалдаха 9 һарын түсэб амжалтатайгаар дүүргэхын тула үхэршэд, шубуушаднай бүхы хүсэ шадалаа гарган ажаллана. 80 үхэр, 1.500 хони, 5 мянган галуу мяханай комбинат энэ һарын дүүрэтэр ябуулха зорилготойбди. Жэлэй дууһатар 150 үхэр тус бүрииень 350 килограмм, 150 гахай тус бүриень центнер шэгнүүртэй болгожо ябуулагдаха.

Хараалһан түсэб, даабарияа амжалтатайгаар дүүргэхэ гээшэ манай бултанай хэрэг. Гүрэндэ һү мяха худалдалгаяа бүри ехэ болгохын тула бидэ нэн түрүүн үбһэ тэжээлэй найдамтай бааза байгуулха, үхэр малайнгаа үүлтэр һайжаруулха жэшээтэйбди. Эдэ бүхы ажалаа мүнөө сагай эрилтын ёһоор ябуулха малшадай, мэргэжэлтэдэй шухала зорилгын нэгэн болоно. Ерэхэ жэлдэ Ташаланда 120 гектар, Наринда 110 гектарта һайжаруулагдаһан бэлшээри ашаглалгада үгтэхөөр хараалагдана. Шэмэтэ тэжээл куузику тарилгаяа мүн жэл бүри үргэдхэхэ, ургасыень дээшэлүүлхэ гэһэн хараатайбди. Манай Элхи нютаг нуга сабшалан, тариалангай газараар тиимэшье баян бэшэ. Гэбэшье, манай колхоз жэл бүри 200 гектар газар шугы бургааһан, модонһоо сэбэрлэжэ, хахалжа, зелёнко тарина. Удаань энэ газарта олон жэлэй таримал ногоон һуулгагдана. Түсэбтэ табан жэлэй дүүрэтэр нуга сабшалан, тариалангаа үшөө 500 гектараар үргэдхэхэ зорилго урдаа табинхайбди.

Манай колхозой таряашад малшад болон механизаторнууд СССР-эй тогтоһоор 50 жэлэй ойн баярые нэрэтэй солотойгоор угтахын тула бүхы хүсэ шадалаа гарган ажаллажа байнхай.

Д. БАДАНОВ,
XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
Загарайн аймаг.

XXIV ТҮСЭБТЭ ЮҺЭДЭХИ

эршэ · шанар дэлисэ

ЖЭЛЭЙ ТҮСЭБ ДҮҮРГЭГДЭЭ

Далахайн совхозой һаалишад СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойн һайндэрые ажалай амжалтаар угтахын тула эршэмтэйгээр ажаллажа байнхай.

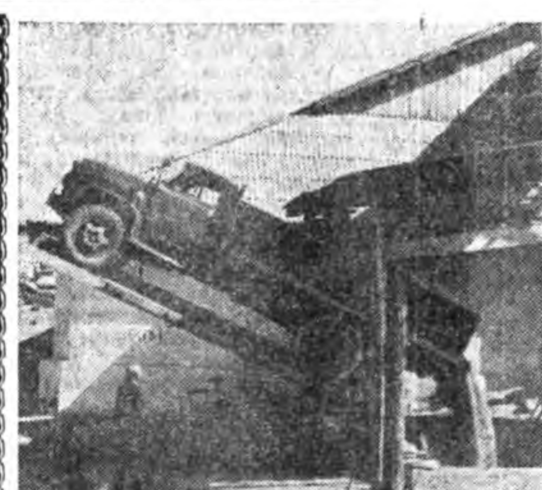
Зуһалангай һаалишад үнгэрэгшэ найман һарын дүнгөөр совхоз соогоо түрүүлжэ, эгээл эрхим амжалтануудые туйлаба. Совхозой түрүү һаалишад Ринчин Доржиева, Долгор Бальжанова, Ия Шагдурова, Надежда Гончикова гэгшэд жэл соо һаамхай үнеэн бүриһөө 1200 килограмм һү һааха түсэбтэй байһан аад, жэлэй эхинһээ сентябриин нэгэн болотор 1235—1275 килограмда хүргэжэ, жэлэйнгээ түсэб уридшалан дүүргэжэ шадаа.

Жэл соо 1680 центнер һү гүрэндэ худалдаха түсэбтэй байһан Далахайн совхоз түрүү һаалишадайнгаа туйлаһан амжалтануудай ашаар жэлэй эхинһээ сентябриин эхин болотор 1832 центнер һү гүрэндэ худалдаба.

Совхоз гүрэндэ һү худалдаха түсэбөө найма һарын хугасаа соо холо үлүүлэн дүүргэнхэйшье һаа, түсэбһөө гадуур һү тушаажа үргэлжэлһөөр.

Ф. ЦЫДЕНЖАПОВ,
хүдөө бэшэгшэ.

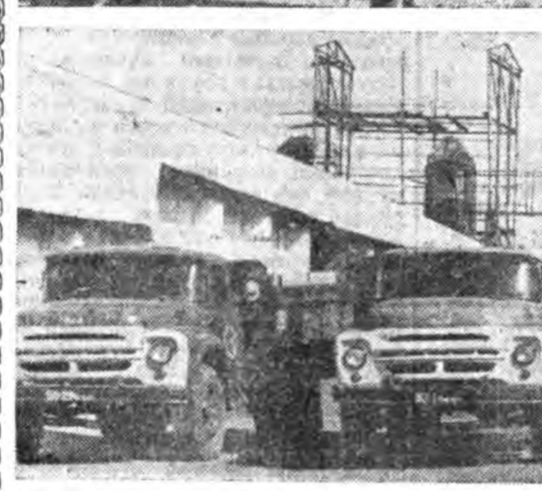
ЭЛЕВАТОР РУУ ТАРЯАН УРДАНА

Мухар-Шэбэрэй элеватор. Эндэ «Коммунизм», «Искра», «Родина», «Заганский» колхозуудһаа сүүдхын туршада забда залигүй һубарилдаһан автомашинанууд таһалданагүй. Һүүлэй мэдээгээр тус элеваторта 3000 тонно орооһон тушаагдаа.

— Байгша ондо манай элеваторта 16 мянган тонно таряан тушаагдаха юм. Лаборантнууд Галина Бычихина, Татьяна Олейникова гэгшэд ажахынуудһаа асарагдаһан ороонһоной шанар тон наринаар шалгана. Элеваторай коллектив нэгэ хүн шэнги СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойн һайндэрые нэрэтэй солотойгоор угтана, — гээд элеваторай директор Николай Иванович Соковиков манда хэлэнэ.

«Коммунизм» колхозой 3-дахи классай жолоошон Виктор Васильевич Кадрулев «ГАЗ-53» автомашинаараа үдэртэ 15 рейс хэжэгүшаад тонно орооһо элеваторта асарна. Тиихэдэ, Улаан-Үдын № 1268 механизированна колонны жолоошон Виктор Шульс элеваторһаа орооһо үдэр бүри абаашана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Элеватор дээрэ; лаборантка Галина Бычихина ажалдаа; 3. Улаан-Үдын мелькомбинадта ошохо ороонһон автомашинануудта ашагдажа байна.

С. БАЛДУЕВАЙ фототекст.

МАЛШАДАЙ ШЭНЭ АМЖАЛТА

ССР Союзай байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойн һайндэрые нэрэтэй солотойгоор угтахын түлөө дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоһон «Пригородный» совхозой малшад ажал хүдэлмэридөө шэнэ амжалта туйлаба. Жэлэй эхинһээ хойшо үнгэрһэн найман һарын турша соо нёдондоной энэ үеынхиһөө ажахын һаалишад хамтадаа 156 центнер үлүү ехээр һаажа, үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1964 килограмм һү абаһан байна. Август һарада үнеэн бүриһөө 233 килограмм һүн һаагдаа. Тиихэдэ сентябриин түрүүшын хахадташье эндэхи һаалишад урагшатай һайнаар хүдэлжэ байна.

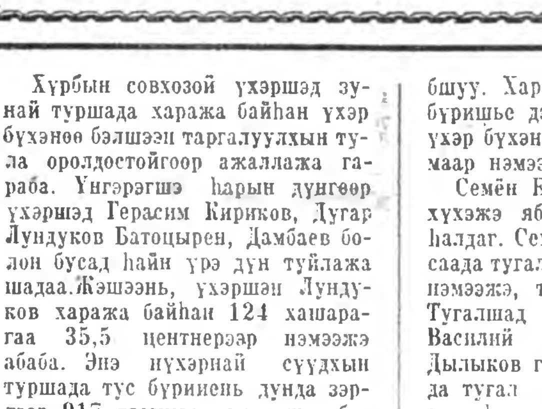
Һаалиин фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй эршэтэй һайнаар ажаллаһанай ашаар совхоз энэ жэлэй түрүүшын гурбан квартал соо гүрэндэ һү тушааха түсэбөө болзорһоонь 17 хоногоор урид дүүргэбэ, Гурбан квартал соо хамтадаа 4.230 центнер һү гүрэндэ тушааха түсэбтэй байбал, Улаан-Үдын һүнэй комбинадта 4.272 центнер оруулаа.

Совхозой һаалишад өөһэдынгөө арга боломжонуудые тооложо үзоэд, кварталай дүүрэтэр үшөө 250 центнерһээ бага бэшэ һү гүрэндэ тушаахаар шиидэһэн байна. Һаалишадай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ Л. Подвожух, А. Шумихина, А. Нетесова, Е. Ершова, Т. Никонова, А. Загузина гэгшэд эрхимлэжэ ябана. Һаалишан Лидия Подвожух бултанһаа һайнаар хүдэлжэ, найман һарын туршада үнеэн бүриһөө 2.800 килограмм һү һааба.

«Пригородный» совхозой хүдэлмэрилэгшэд гурбан квартал соо гүрэндэ мяха тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэһэн тухайгаа һаяхан мэдээсээ. Энэ хэрэгтэ ажахын гахайшад хубитаяа ехээр оруулаа гэжэ тэмдэглэмээр. Энэ жэлэй эхинһээ хойшо тэдэнэр гахайнуудаа һайнаар шахажа, мянгаад центнер нэмэлтэ шэгнүүр абажа шадаа.

А. НАГАСЛАЕВ.
Улаан-Үдын аймаг.

ҮХЭРШЭДЭЙ АМЖАЛТА

Хүрбын совхозой үхэршэд зунай туршада хаража байһан үхэр бүхэнөө бэлшээн таргалуулхын тула оролдостойгоор ажаллажа гараба. Үнгэрэгшэ һарын дүнгөөр үхэршэд Герасим Кириков, Дугар Лундуков Батоцырен, Дамбаев болон бусад һайн үрэ дүн туйлажа шадаа. Жэшээнь, үхэршэн Лундуков хаража байһан 124 хашарагаа 35,5 центнерээр нэмээжэ абаба. Энэ нүхэрнай сүүдхын туршада тус бүриень дунда зэргээр 917 граммаар нэмээжэ абаа бшуу. Харин Кириковэй амжалта бүришье дээгүүр. Һарын туршада үхэр бүхэнөө сүүдхэдээ 984 граммаар нэмээжэ шадаа.

Семён Евтеевич Данилов эхээ хүхэжэ ябаһан 68 тугал харууһалдаг. Семён Евтеевич энэ хугасаада тугал бүриеэ 1307 граммаар нэмээжэ, түрүү зэргэдэ гараба. Тугалшад Александр Машлевец, Василий Силтанов, Цыренжап Дылыков гэгшэд сүүдхын туршада тугал бүхэнөө 1000 грамм, тэрэнһээ үлүү нэмээбэ.

Даажа абаһан малаа оролдосотой һайнаар харууһалжа шадаһанай ашаар эдэ нүхэднэй иимэ амжалта туйлажа шадаа. Социалис мүрысөөндэ илажа гараһан малшад урмашуулагдана. Ажахын үхэршэд болон тугалшад болохоео байһан һайндэрые ажалай бэлэгүүдээр угтаха гэһэн зорилготой, эршэтэйгээр ажаллажа байнхай.

Д. ДОРЖИЕВ.
Хорниин аймаг.

ЗАХАДАА ГАРАХА ОЙРТООБДИ

Тариалан дээрэ монсогоршье ороо һо, гонзогоршье хоолос үлөөнгүй, һайн шанартайгаар хуряажа абахын тула хүдөөгэй механизаторнууд дайшалхы зорилго урдаа табяад, үдэр һүнигүй ажаллажа байнхай. Байгша ондо сагай уларилай хэр бэрхэшээлтэй байбашье, ажахымнай механизаторнууд ороо һо таряанай һайн ургаса ургуулжа шадаа.

Мүнөө жэлдэ бидэ 3.050 гектарта шэниисэ, 500 гектарта обёос тариһан байнабди. Колхозоймнай тариалан дээрэ 29 комбайн үдэр һүнигүй хүдэлгэгдэнэ. Механизаторнууднай габшагай бэрхээр ажаллажа, бүхы шэниисээ хараалһан болзортоо хадажа дүүргэбэ. Комбайнер Владимир Утенков 3.500 центнер ороо һо суглуулжа, колхоз соогоо эрхимлэнэ. Механизаторнууд Гаврил Савельев, Аким Рябов, Иван Иванов болон бусад 3.000 центнер ороо һо суглуулаа. Комбайнернууднай хараалһан болзорто үлэгшэ 400 гектар обёосоо хадажа дүүргэхэ гэһэн зорилготой юм.

Һаянай ороһон бороо таряа хуряалгыемнай нэрэ үдэрөөр һаатуулхань. Түрүүшын 100 гектарай обёос хадагдаба. Гектарай дунда зэргээр 14,2 центнер шэниисэ, 12 центнер обёос хуряагдана.

Ажахымнай таряанай тоог дээрэ ороо һо сэбэрлэхэ хүдэлмэри түлэг дундаа. Ороо һо хатаадаг агрегадай мастер Трифон Кузьмич Иванов халаан бүриингөө даабариие холо үлүүлэн дүүргэнэ. Ороо һо сэбэрлэлгэдэ пенсионернүүд Кирилл Акимович Просвирельников, Пётр Понкратович Белых эрхим һайнаар ажаллана. Мүн жолоошон Яков Федотов үдэрэй туршада арба гаран эрьесэ хэжэ, хамта хүдэлдэг нүхэд сооһоо онсо шалгарна.

Түсэбтэ табан жэлэй хоёрдохи жэлдэ манай Калининай нэрэмжэтэ колхоз гүрэндэ 12 мянган центнер ороо һо таряа худалдаха түсэбөө мянган центнерээр үлүүлбэ.

Хүрэнгын ороо һо сэбэрлэхэ, хатааха хүдэлмэри түлэг дундаа. Хойто жэлэй тарилгада гэжэ 5.000 центнер шэниисэ сэбэрлэжэ, амбаарта хаагаад байнабди. Хүрэнгын ороо һо сэбэрлэхэ хүдэлмэриеэ ойрын үдэртэ дүүргэхэ гэһэн зорилготойбди. Саг болзортонь һайн шанартай үрэһэ хаажа абабал ерэхэ жэлдэ ороо һо таряанай һайн ургаса хуряажа абаха аргатайбди гэжэ ажахымнай таряашад энэниие бата ойлгоно бшуу.

Таряа хуряалгаяа эрхим һайнаар ябуулхынгаа хажуугаар поли дээрэхи һолоомо суглуулха, намарай паар хахалха шухала ажалые механизаторнууднай зэргэ ябуулна. Хоёр мянга гаран гектарай һолоомон суглуулагдажа һүрилэгдэбэ. Энэ хүдэлмэридэ хоёр бригада ажаллана. Иван Ткачёвой даадаг бригада илангаяа бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Һолоомо суглуулха, сомохо хүдэлмэридэ арба гаран трактор хүдэлгэгдэнэ. Һайнаар хахалагдаһан паар дээрэһээ жэшээгүй һайн ургаса хуряагдадаг гэжэ бидэ һайн мэдэдэг болонхойбди. Тиимэһээ энэ шухала хүдэлмэриеэ эмхи гуримтайгаар ябуулха гэжэ механизатор бүхэмнэй һайн ойлгоно. Намарай паар хахалалгада 10 трактор табигданхай.

В. ИВАНОВ,
Калининэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
Бэшүүрэй аймаг.

УЛААН ТУГТА ГҮҮРТЭДЭ

ССР Союзай байгуулагдаһаар алдарта 50 жэлэй ойн баярта зорюулагдан дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ хам оролсоһон М. Тугариновай даадаг Хулдаагай һаалиин гүүртын коллектив һү һааха, гүрэндэ тушааха һара, кварталайнгаа түсэб саг болзортонь дүүргэжэ, горитойхон амжалта туйлана. Тиин жэлэй эхинһээ хойшо тус гүүртын һаалишад түсэбэй ёһоор 2057 центнер һү абаха аад, 2298 центнертэ хүргэжэ амжаһан байна. Гэхэтэй хамта эндэхи малшад гансахан август һарын туршада 238 центнер һү һааха даабаряа 62 центнерээр үлүүлһэн юм. Эдэ бүхы амжалта яагаад туйлагдааб гэхэдэ, гүүртын һаалишад зунай һаранууудта үнеэн бүриһөө һү ехээр һаахаар бии хүсөөрөө оролдожо, ажалдаа түрүү онол арга хэрэглэн, социалис мүрысөө үргэнөөр эмхидхээ бшуу.

Жэшээлбэл, үнинэй һаалишан А. Ф. Бекетова үнгэрһэн найма һарын туршада харууһалдаг бүлэг үнеэдһээ 348 центнер гэхэ гү, али үнеэн бүриһөө 1738 килограмм һү абаа. Тиихэдэ энэ нүхэрнай һү һааха август һарынгаа түсэбые 15 центнерээр үлүүлһэн байна. Олон жэлэй туршада таһалгаряагүй ажалладаг, нилээд дүй дүршэлтэй болоһон Аграфена Федоровна алдарта ойн баярай үдэрые эрхим амжалтаар угтахаар зэһэнхэй. Мүнөө тэрэ жэлэй дүүрэтэр үнеэн бүриһөө адагынь 600 килограмм һү абажа, туйлаһан амжалтаяа улам батадхахаар хараална.

Тэрэшэлэн һаалишан Е. М. Полютова баһал түрүүшүүлэй зэргэдэ ябадаг юм. Найма һарын туршада түрүү һаалишан Евдокия Михайловна бүхыдөө 332 центнер гэхэ гү, али үнеэн бүриһөө 1662 килограмм һү һаагаа. Тиигэжэ Е. М. Полютова хараалагдаһан түсэбөө, абаһан социалис уялгаяа сүм дүүргэнэ гээшэ.

Иимэ түрүү һаалишад энэ гүүртэдэ яһала олон юм. Жэшээлбэл, һаалишад Е. Ф. Полютова, Т. А. Флисова, Т. И. Будунова, Е. Ф. Анисимова гэгшэд һара бүриингөө даабариие үлүүлэн дүүргэжэ амжана. Дурсагдагша гүүртын һаалишад үнгэрһэн август һарада харууһалдаг бүлэг үнеэдһээ 34—54 центнер һү һаажа, социалис уялгаяа сүм бэелүүлээ. Гэхэтэй хамта, байгша ондо гүүртын һү һаали нёдондоной хиһоо 20—29 процентээр дээшэлһэн байна.

Һаяхан совхозой партком, хүдэлмэришэдэй профсоюзай комитет һаалиин гүүртэнүүдэй дунда дэлгэрһэн август һарын социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые согсолжо, Хулдаагай гүүртын коллективые илаһанда тооложо, дамжуулгын Улаан туг барюулаа. Тиихэдэ тус гүүртын эрхим һаалишад А. Бекетова, Е. Полютова, Т. Флисова гэгшэдтэ улаан вымпелнүүд үгтөө. Ажалдаа эрхим амжалта туйлагшадта зорюулан, совхозой конторын үүдэндэхи Хүндэлэлэй самбарай дэргэдэ ажалай алдар солын туг намилзуулагдаһан байна.

Бүхыдөө совхоз һү һаажа, гүрэндэ тушааха жэлэйнгээ түсэб сүм бэелүүлһэн юм. Тиигэжэ 6370 центнер һү бэлэдхэлэй пунктда оруулха даабаряа 6400 центнертэ хүргэжэ амжаа. Мүнөө ажахын һаалишад жэлэй дүүрэтэр гүрэндэ һү бүри ехээр һаажа тушаахын түлөө улам оролдосотойгоор ажаллана.

В БАШАРОВ.
Зэдын аймагай
Ториин совхоз.

…ФЕРМЭ ДЭЭРЭ

…дүрбэн һара соо …иһөө 1000 килог… …бага бэшэ һү һаа… …э мүрысэжэ бай… …агын үйлэдбэри… …м ажахын һаалиин …дэй үнгэрһэн һара …хүдэлмэриин дүн …ю. Нэгэдэхи отде… …Краснояровын һаа… …э мүрысөөндэ эр… …дамжуулгын …та хүртөө.

…ын коллектив ав… …бултанһаа ехэ һү …алгарһан байна. …еэн бүриһөө 364 …һүн һаагдаһан

…ровын фермын …һү һаали дээшэ… …түлөө үнэн зүрхэн… …доһоной, ажалаа …идхэһэнэй ашаар …алта туйлаһан …шуу.

Г. ВАСИЛЬЕВ.

ГУРБАНАЙ НЭГЭН ХУРЯАГДАА

Түнхэнэй аймагай Саянай совхозой хоёрдохи отделениин механизаторнууд 1330 гектар тариалан дээрэһээ 11.200 центнер ороо һо суглуулжа абаа. Тиигэжэ тэдэнэр ажахы соогоо эгээн түрүүлэн таряа хуряаха ажалаа дүүргэбэ ха юм. Энэ отделениин механизаторнууд ганса хуряалгын хүдэлмэри дээрэ шалгарая бэшэ, мүн һолоомо һүрилхэ, намарай паар хахалха ажалаа эдэбхи үүсхэлтэйгээр ябуулна. Жэшээнь, сентябриин 16-най мэдээгээр 745 гектарай һолоомон һүрилэгдэжэ, 700 гектар намарай паар хахалагдаба. Намарай паар хахалалга ойрын үдэртэ түгэсэхэ юм.

Отделениин түрүү механизаторнууд — Б-Ж. И. Ангаев 232 гектарһаа 2.146 центнер, В. Д. Нефедьев 210—2.273 центнер, П. Д. Пермяков 203—2.209 центнер ороо һо суглуулжа, отделениингээ механизаторнуудай дунда дэлгэрһэн Социалис мүрысөөндэ шалгарна. Мүн совхозой дүршэл ехэтэй механизаторнуудай нэгэн — Ж. Ш. Ангаев хуряалгын үедэ 450 гектар таряа сабшаад, 20 гектар дээрэһээ 250 центнер ороо һо хуряажа абаа.

Хуушанай дүршэл ехэтэй механизатор Г. А. Зарбаев, мүн залуу трактористнар В. Тулуев, В. Зайганов, Д. Тыкшеев гэгшэд намарай паар хахалалган дээрэ эрхимлэн гараа. Отделениин хүтэлбэрилэгшэ В. С. Даржаев, тракторна тариан ажалай бригадир Н. С. Бандеев гэгшэд механизаторнуудайнгаа ажал хүдэлмэриие холын хараа бодолтойгоор ударидажа, богони сагай болзорто таряа хуряаха харюусалгата кампанияа дүүргэбэ гээшэ.

Энэ ажахын бэшэшье механизаторнууд шударгы бэрхээр ажаллана. Тэдэнэр бүхы тариалан дээрэһээ 55 мянган центнер ороо һо абаха хараа түсэбтэй аад, 2.250 гектарһаа 28 мянган центнер таряа хуряагаа. Тус ажахын механизаторнууд болон таряашадай оролдосотой һайнаар ажаллаһанай ашаар 2.500 центнер ороо һо тариан гүрэнэй амбаарта тушаагданхай. Гадна 3.500 гектар тариалан дээрэхи һолоомон һүрилэгдөө, мүн иимэл хэмжээнэй намарай паар хахалагдаа.

В. СЫРЕНОВ,
Саянай совхозой экономист.

Үндэр хайра шагнал

Авиационно эрдэм наука, совет самолёт бүтээхэ хэрэгые хүгжөөлгэдэ онсо ехэ габьяатай байһанайнь түлөө Социалис Ажалай Герой, самолёдуудай генеральна конструктор, академик Андрей Николаевич Туполевые СССР-эй Верховно Соведэй Президиум 1972 оной сентябриин 22-ой Указаар «Хадуур ба балта» гэһэн гурбадахи алтан одоор шагнаба.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА БҮЛЭГ: ТЭДЭНЭЙ ҮҮРГЭ БА ХАРЮУСАЛГА

ЭХИН ОРГАНИЗАЦИИН ТҮШЭГЛЭХЭ ГОЛ ХҮСЭН

МАНАЙ «БУРЯАД ҮНЭН» газетын байгша оной майн 5-най номерто Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой парткомой секретарь В. Цыбиковэй «Партийна бүлэг: тэрэнэй үүргэ ба харюусалга» гэжэ гаршагтай статья толилогдоо һэн. Тэрэнһээ уламжалан, үнгэрһэн дүрбэ һарын туршада партийна бүлэгэй хүдэлмэри тухай партийна хэдэн хүтэлбэрилэгшэдэй һанамжанууд, мүн бүлэгэй ажал ябуулгын дүй дүршэл согсолһон материалнууд газетэдэ хэблэгдээ.

Улаан-Үдын Ленинэй ордено мяха-консервын комбинадай колбасна заводой термическэ отделениин партгруппорг В. М. Хензина, Улаан-Үдын байрын гэрнүүдые барилгын комбинадай партбюрогой секретарь Б. Б. Бернштейн, ЛВРЗ-гэй шэрэм шудхалгын цехэй хэбшэдэй участогай партгруппорг Г. Ступин гэгшэд партийна бүлэгэй хүдэлмэри яажа эмхидхэдэг, тэдэниие яажа хүтэлбэрилдэг тухайгаа; мүн промышленна предприятинууд болон барилга дээрэ байгуулагдаһан партийна бүлэгүүд ямар асуудалда гол анхаралаа хандуулха ёһотойб гэжэ өөһэдынгөө һанамжануудые тэмдэглэнэд.

Мухар-Шэбэрэй аймагай «Знамя Ленина» колхозой тракторна табадахи бригадын партгруппорг А. Эрдынеев, мүн хүдөө бэшэгшэ Г. Хагоев хүдөө ажахын үйлэдбэриин гол һалбаринууд болохо тракторно-таряан ажалай бригадын, малай фермын дэргэдэхи партийна бүлэгүүдэй эмхидхэжэ байһан хүдэлмэри тухай тон һонирхолтойгоор бэшээ.

КПСС-эй Загарайн райкомой эмхидхэлэй таһагые даагша Д. Дашицыренов «Партком ба партийна бүлэгүүд» гэһэн статья соогоо аймаг дотор байгуулагдаһан бүлэгүүдэй үүргэ ба харюусалгые дээшэлүүлхэ талаар партийна эхин организацинуудай ямар хэмжээ абадаг, тэдэнэй хүдэлмэридэ КПСС-эй райком ямар туһа хүргэдэг тухай хөөрэнэ.

Дээрэ дурсагдаһан, мүн партийна бусад хүтэлбэрилэгшэдэй партийна бүлэг, тэрэнэй үүргэ ба харюусалга тухай бэшэһэн статьянуудые уншаад байхадаа, тэдэнэй хүдэлмэриин дүй дүршэлые, дутагдал болон ажаглалтануудые тобшолхо, партийна бүлэгэй хүдэлмэри хайшаагаар эмхидхэн ябуулагдаха ёһотой байһыень элирхэйлэн тэмдэглэхэ хэрэг гарана.

Партийна эхин организаци хадаа ажалшадай коллективэй хүтэлбэрилхы эмхи байһаниинь элитэ. Партийна бүлэг эхин организациин түшэглэхэ гол хүсэн гээшэ. Үйлэдбэриин ямаршье участогта ажал хүдэлмэри эмхидхэхэ, зохихо зэргээрнь али олон хэмжээ хараалха, зүбшэхэ ушарнууд һарадаг. Заримандаа бэе бэедээ туһа хүргэхэ гү, али ажалай дутуу дунданууды усадхаха гэхэ мэтэ шухала хэрэг болодог. Иимэрхүү үедэ тэндэ хүдэлжэ байһан коммунистнууд түргэн зуура суглараад, эдэ асуудалнуудые зүбшэхэ, шууд шиидхэхэ, хэмжээ абаха эрхэтэйшье, аргатайшье.

Һүүлэй жэлнүүдтэ республика доторнай партийна бүлэгүүдэй тоо яһала олошороо. Мүнөө үедэ хамтадаа 900 шахуу болонхой. Тэдэнэй 541-ниинь промышленна предприяти, транспорт, хэлхээ холбоной ба барилгын зургаануудта, 224-ниинь колхоз, совхозуудай бригада, фермэнүүдэй дэргэдэ эмхидхэгдэнхэй.

Партийна бүлэгые хаана хайшан гэжэ байгуулха зэргэтэйб? Энээн тухай КПСС-эй Устав соо тодоор хэлэгдэнхэй. «Цех, участок гэхэ мэтэ эмхинүүдэй дотор, тэрэшэлэн 50-һаа үсөөн гэшүүд болон кандидадуудтай эхин парторганизацинуудай дотор бригада, агрегат болон үйлэдбэриин бусад һалбаринуудта партийна бүлэгүүд байгуулагдажа болохо» гээд заагдана. Тэдэнэй үдэр бүриинь ажал ябуулгые ударидахын тула бүлэгэй гэшүүдэй хэн нэгэниинь партгруппорг болон һунгагдадаг юм.

Ехэнхидээ саг үргэлжын партийна бүлэг эмхидхэгдэдэг гээшэ. Гэбэшье хүдөө ажахыда хабарай тарилгын, ургаса хуряалгын, малай зунай бэлшээриин, тэжээл бэлэдхэлгын үедэ саг зуурын бүлэг байгуулагдажа болоно. Республика дотор энэ зунай хүдэлмэриин, тэжээл ба таряа хуряалгын үедэ саг зуурын хоёр зуугаад партийна бүлэг эмхидхэгдэнхэй. Мүн партийно-комсомолой бүлэгүүдшье олон газарта байгуулагдаа һэн.

Ажахын ямар участогта партийна бүлэг байгуулха тухайгаа партком, бюро КПСС-эй райкомтой тусхайта зүбшөөлөөр шиидхэдэг. Ажахын ямар нэгэн участок дээрэ суг хүдэлжэ байһан коммунистнууд эмхидхэлэйнгээ суглаан дээрэ партгруппоргые нэгэ жэлэй болзороор (нюусааршье, бэшэншье) һунгадаг ёһотой юм. Партийна бүлэгэй ябуулһан бүхы хүдэлмэринь тусхайта дневник дээрэ бэшэгдэжэ байха зэргэтэй.

Партийна бүлэгэй хүдэлмэри түсэблэхэ хэрэгтэй гү, али үгы гү гэжэ асуудал ходо табигдадаг. Партийна бүлэгэй коммунистнууд коллективэйнгээ али бүхы ажал хэрэгые, хүмүүжүүлгын асуудалнуудые шиидхэдэг гээшэ. Энээн дээрэһээ партийна бүлэгэй хүдэлмэри заатагүй түсэблэгдэжэ байха ёһотой болоно. Тиигэбэшье эхин организациин хүдэлмэриин түсэб шэнги ехэ дэлгэрэнгы бэшэ, харин үдэр үдэрэй, мүн удаан сагай туршада үйлэдбэриин, хүмүүжүүлгын ямар асуудалнууд шиидхэгдэхэ ёһотойнь тодоор хараалагдаһан байха зэргэтэй.

КПСС-эй Загарайн, Кабанскын, Зэдын, Железнодорожно, Октябрьска райкомууд партийна бүлэгэй хүдэлмэридэ хододоо һаналаа табижа байдаг гээшэ. Загарайн аймагта 335 коммунистнуудые нэгэдүүлһэн партийна 65 бүлэг хүдэлдэг юм. Железнодорожно райондо партийна 121бүлэг бии. Тэдэнэй 72 бүлэгынь ганса ЛВРЗ-гэй парткомдо байгуулагданхай. Зэдын аймагай колхоз, совхозуудай фермэ, бригадануудта партийна 25 бүлэгүүд эмхидхэгдэнхэй.

Партийна бүлэгүүдэй үмэнэ ямар зорилго табигдадаг гээшэб гэбэл, нимэ байха. Үйлэдбэриин коллективэй дунда эмхидхэлэй, ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулха, ажалшадай дунда социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ, тэрэниие хүтэлбэрилхэ зэргэтэй. Үйлэдбэриин түсэбэй дүүргэлтын ябасые шалгаха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, гаргадаг продукциин шанар һайжаруулха, ажалай, гүрэнэй, мүн үйлэдбэриин журам бэхижүүлхэ гээшэ бүлэгэй урдаа хараха хэрэгынь болоно.

Партгруппоргнууд В. М. Хензина, А. Эрдынеев, Г. Ступин, парткомой, бюрогой секретарьнар В. Цыбиков, Б. Бернштейн болон бусад партийна бүлэгүүдэй ямар хүдэлмэри хэжэ, бүтээжэ байһан тухай бэшэнэ. Дурсагдаһан партийна бүлэгүүдэй коммунистнууд үйлэдбэридэ хабаатай асуудалнуудые нарин нягтаар шалгаад, суглаан дээрээ зүбшэн хэлсэдэг, хэмжээ абадаг заншалтай. Жэшээнь, Улаан-Үдын Ленинэй ордено мяха-консервын комбинадай колбасна заводой термическэ отделениин партийна бүлэг продукциин шанар шалгахые коммунистнууд мастер К. Н. Филиппова, халаанай мастер Л. Е. Димова, хүдэлмэришэн А. А. Лобик гэгшэдтэ даалгаа. Тэдэнэй хэһэн шалгалтын дүн партийна бүлэгэй суглаан дээрэ зүбшэгдөө, ороһон дурадхалнуудые хараадаа абажа, үйлэдбэрилдэг продукциингаа шанар һайжаруулхын тулада хэнэй юу хэхыень тодорхойлһон, коммунистнуудтаа туд тудтань тусхай даабари үгэһэн байна.

Бүлэгэй коммунистнуудай суглаан һара бүридэ нэгэ дахин эрхэ бэшэ зарлагдадаг. Энэ жэлэй эхинһээ хэлсэһэн асуудалнуудынь гэхэдэ: ажалай журам бэхижүүлхэ тухай, хуулиин наһа гүйсөөгүй залуу хүдэлмэришэдэй дунда ябуулдаг хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һайжаруулха тухай, социалис уялгануудай дүүргэлтэ тухай гэхэ мэтэ болоно. Тус партийна бүлэгтэ нэгэдэһэн коммунистнууд бүгэдөөрөө ажал хүдэлмэридөө шалгарһа, коллективтээ хүндэтэй болонхой.

Үдын совхозой Баян-Голой һүнэй фермын партийна бүлэг эндэхи малшадайнгаа дунда ойлгууламжын-политическэ, эмхидхэлэй горитой хүдэлмэри ябуулдаг байна. Энэ бүлэгтэ табан коммунистнууд ородог. Тэдэнэр фермынгээ ажалай гол гол участогуудые бэе бэедээ даажа абанхай. Партгруппорг Аюша Гончиков Миновали Фахрутдинов хоёр үнеэд болон тугалнуудай харууһалгын түлөө харюусаха, һаалишан Ешима Банзаргашеева фермэ дээрэхи ариг сэбэр, ажалай гурим сахилгые шалгаха, Елена Рассадина малшадайнгаа дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулха даабаритай байна.

Партийна энэ бүлэг социалис мүрысөөнэй дүн саг болзортонь согсолжо, мүрысэгшэдтэ дуулгажа байдаг, һара бүриин дүнгөөр фермын хүдэлмэришэдэй зүблөө үнгэргэдэг. Тус фермынхид Хориин аймаг соо һү һаалгаар түрүүлэн ябадаг юм.

Хориин аймагай Анаагай совхозой гурбадахи отделениин һүнэй фермэдэ партийна бүлэг хүдэлжэ эхилһээр табадахи жэлээ ябана. Энэ бүлэгэй 7 коммунистнуудай гаргаһан оролдолгын хүсөөр совхоз дотор малай фермэнүүдые оньһожоруулха талаар ехэ хүдэлмэри хэгдэнхэй. Тус фермэдэ үнеэ һаалга болон бусад хүндэ хүшэр хүдэлмэринүүд сүм оньһон аргаар хэгдэнэ. Мүнөө нэгэ һаалишан табин үнеэ гансаараа һаана. Үнеэдые һаалгада оройдоол нэгэ час хүрэдэг болонхой. Фермын учетчик партгруппорг Цырендолгор Жанадараева һайн шанартай, тоһолиг ехэтэй һү һаахын тула үдэр бүриин оролдолго гаргажа ябадаг.

Нүхэр Р. И. Песковой хүтэлбэрилдэг партийна бүлэг 9 коммунистнуудһаа бүридэдэг. Тэдэнэр Улаан-Үдын байрын гэрнүүдые барилгын комбинадай гурбан бригадые нэгэдүүлнэ. Партийна бүлэгэй гэшүүд үйлэдбэриин харюусалгатай участогуудта зүбөөр хубаарилан табигданхай. Энээнэй ашаар партийна нүлөөн үргэдэжэ, үйлэдбэриин хэрэг урагшатай ябадаг, түсэб дүүргэлгэдэ һаад хэдэг дутагдалнуудые саг соонь элирүүлэн усадхадаг байна.

Партийна бүлэгэйхид үйлэдбэриин асуудалнуудые шиидхэхынгээ хажуугаар политическэ хүдэлмэридэ анхаралаа мүн саг үргэлжэ табижа байдаг. Хүдэлмэришэдэй дунда саг үргэлжэ хөөрэлдөөнүүд болон полит-мэдээсэл үнгэргэгдэхэһөө гадна, элдэб асуудалнуудаар лекцинүүд уншагдажа байдаг. Үйлэдбэри дээрэ хүдэлдэг бүхы хүдэлмэришэд политическэ, экономическа һуралсалда хабаадуулагдана.

Дээрэ дурсагдаһан партийна бүлэгүүдэй ажал ябуулгые хараад үзэхэдэ, тэдэнэрэй гол зорилгонь үйлэдбэриин хэрэг болоно. Тэрэнэй хажуугаар коллективэйнгээ гэшүүдые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхые оролдодог, ажалшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулдаг бэшэшье олон асуудал шиидхэдэг байһаниинь харагдана.

Партийна бүлэгэй хүдэлмэри гол түлэб партгруппоргын шадабари ба оролдолгоһоо дулдыдаха байна гэжэ нүхэд В. Цыбиков, А. Эрдынеев, Б. Бернштейн, Д. Дашицыренов гэгшэд ехэ зүбөөр тэмдэглэнэ. Энэ тон зүб. Партийна бүлэгые нүхэдтөө хүндэтэй, ажал хүдэлмэри һайн мэдэхэ, политическэ бэлэдхэлтэй хүн хүтэлбэрилхэ зэргэтэй. Иимэ нүхэд үйлэдбэриин гол шухала асуудалнуудые, коллективэй ажалые яажа эмхидхэхэеэ һайн мэдэхэ байна.

КПСС-эй райкомууд, парткомууд ба партбюронууд группоргнуудаар бэлэдхэлтэй коммунистнуудые нэрлэн һунгуулха аргатайшье. Партгруппоргнууд уялгата хэрэгтээ харюусалгатай зон байбашье, ходо алибаа дэмжэлгэ болон туһаламжада шухала хэрэгтэй байдаг. Дээрэ дурсагдаһан нүхэд партгруппоргнуудай һуралсал тухай зүб асуудал табина. КПСС-эй райкомууд, парткомууд партийна бүлэгэй эмхидхэгшэдые ходо суглуулжа, тэдэнтэй семинар, зүблөө үнгэргэжэ байха уялгатай. Энэ семинар дээрэ ганса партийна ажабайдалай ба политическэ хүдэлмэриин асуудалнуудаар заабари үгэхэ бэшэ, харин партийна түрүү бүлэгэй ажал ябуулгатай танилсуулха, тэрэниие бултанай хэрэг болгохо гэжэ оролдохо зэргэтэй.

Партийна бүлэгтэ ямаршье саарһан хэрэг хүтэлбэри эрхилэгдэдэггүй. Тиибэшье хэжэ байһан бүхы хүдэлмэриеэ зорюута зохёогдоһон дневник дотор тэмдэглэхэ зэргэтэй гэжэ хэлээ һэмди. Энэ дневник зургаан бүлэгтэй байдаг: партийна бүлэгэй гэшүүдэй тоо, коммунистнуудай ниитын, политическэ хүдэлмэридэ хабаадалсалга, бүлэгэй ажал ябуулга, коммунистнуудай партийна суглаанда байһанайнь тэмдэглэл, тэдэнэй политическэ һуралсалда, социалис мүрысөөндэ хабаадаһан тухай гэхэ мэтэ асуудалнууд болоно.

КПСС-эй XXIV съездын табиһан зорилгонуудай амжалтатайгаар дүүргэлгэ хадаа партийна эхин организацинуудай эмхидхэлэй, ниитэ-политическэ хүдэлмэриһөө, коммунист бүхэнэй энэ хүдэлмэридэ өөрынгөө хубитые һайнаар оруулһанһаа дулдыдаха байна. Эндэ мүн партийна бүлэгэй оролдолго тон шухала болоно. Энээн дээрэһээ партиин райкомууд, партком болон партбюронууд коммунистнуудай хүсые зүбөөр хубаарилхые, үйлэдбэриин участогуудай дэргэдэ партийна, партийно-комсомолой бүлэгүүдые шадаалһаа олоор байгуулхые оролдохо болоно.

Һүүлэй жэлнүүдтэ манай республикын партийна организацинууд үйлэдбэриин ба бэшэшье участогуудта партийна олон бүлэгүүдые эмхидхэжэ шадаа. Гэбэшье партиин зарим райкомууд, парткомууд энэ асуудалда анхаралаа багаар хандуулна. Илангаяа Хурамхаанай, Хориин, Захааминай, мүн бэшэшье райкомууд партийна бүлэгэй тоое олон болгожо, коммунистнуудые үйлэдбэриингөө һалбаринууд дээрэ тааруулан хубаажа табиха хэрэгые тоонгүй. Хурамхаанай аймагта мяин юһэн бүлэг (гурбаниинь фермэ дээрэ) бии байһаниинь энэ бодомжые гэршэлнэ.

КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар бэелүүлхэ, юһэдэхи табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ, арадай ажахын экономико бүри хүгжөөхэ зорилгын хүсэндөө хүрэлгэ имагтал партийна организацинуудай ажалшадай дунда эмхидхэлэй, ниитэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулһанһаа үндэһэлхэ байна. Партийна организацинуудай энэ ажал ябуулгада бүлэгүүдэй оруулха хубинь угаа ехэ. Энээн дээрэһээ КПСС-эй райкомууд, парткомууд хадаа эхин организацинуудай бүридэл саашань улам һайжаруулжа, үйлэдбэриин бүхы участогуудта партийна ба партийно-комсомолой бүлэгүүдые улам олоор байгуулжа, үйлэдбэриин, коллективэй ажабайдалда үзүүлдэг партийна нүлөөгөө бүри үргэдхэхэ тон шухала.

Партийна бүлэгэй хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэн ударидаха хэрэгтэй. Бүхы ажалшадые элсүүлжэ, хүн бүхэниие үндэр бүтээсэтэйгээр хүдэлүүлхэ, үйлэдбэриин арга боломжонуудые элирхэйлжэ, хүсэд ашаглаха, наукын туйлалта болон ажалай түрүү дүй дүршэлые үргэнөөр үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ асуудалнууд партийна бүлэгэй шиидхэхэ гол зорилгонууд болоно. Гадна партийна бүлэг коммунист бүхэниие, коллективэй гэшүүн бүхэниие хүмүүжүүлхэ, ажалай журам сахиха, өөрынгөө урдахи уялгада харюусалгатайгаар хандаха эрилтэ тэдэндэ табиха ушартай.

Партийна бүлэгэй дайшалхы шадабаринь коммунист бүхэнэй хандасаһаа дулдыдаха, гадна партгруппоргын өөрынь хүтэлбэриһөө болохонь элитэ. Тиимэһээ КПСС-эй райкомууд, парткомууд, партбюронууд партийна бүлэгүүдтэ, тэдэнэй эмхидхэлшэдтэ ходо туһа хүргэжэ, хүдэлмэриинь хинан шалгажа байха ёһотой. Партгруппоргнуудаа суглуулжа, саг үргэлжэ семинар хэжэ, партийно-эмхидхэлэй, ниитэ-политическэ хүдэлмэриин али бүхы асуудалнуудтай тэдэниие һайн танилсуулха зэргэтэй.

Мүнөө үедэ манай республикын бүхы партийна организацинууд, ажалша зон СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө тэмсэжэ байнхай. Энэ ехэ һайн үдэрые угтуулан, бүхы ажалшадай дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй.

Энэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөе саашань улам хүгжөөхэ хэрэгтэ партийна эхин организацинууд, партийна бүлэгүүд эдэбхитэйгээр, далайса ехэтэйгээр оролсоно, энэ жэлые ажалай үндэр амжалтатайгаар дүүргэхэ зорилго урдаа табина.

Б. АЮРОВ,
КПСС-эй обкомой партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэриин таһагые даагшын орлогшо.

ПОЛИТИЧЕСКЭ ҺУРАЛСАЛАЙ ШЭНЭ ЖЭЛЫЕ УГТУУЛА

Псковско областной
ганизаци партийна
ралсалайнгаа шэнэ жэл
бэлдэнхэй. Программ
лэдхэл дүүргэгдээ,
гууламжын хэрэгсэл
хэгдэнхэй, пропа
лекцинүүд уншагда
нууд үнгэргэгдэнэ.
гээрэлэй областной
КПСС-эй обкомой ба
торнууд городой
нуудта саг үргэлжэ
жэ, туһатай зүбшэл
жэ байдаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ:
вой горкомой лектор О.
тов (дундань байгаа)
дистнар П. Г. Наумов,
ромская гэгшэдтэй
байна.

ТАСС-ай фото

ҺУРАЛСАЛАЙ АСУУДАЛ ЗҮБШЭН ХЭЛСЭГ

Зэдын аймагай «Октябрьский» совхозой парткомой заседани дээрэ политическэ һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэл тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ. Партийна комитедэй секретарь Б. О. Тарбаев үнгэрэгшэ жэлэй политическэ һуралсалай дүнгүүд тухай хөөрөөд, һуралсалай шэнэ жэлдэ бэелүүлхэ зорилгонуудые тодорхойлбо.

«Октябрьский» совхозой партийна организацида марксизм-ленинизмын үндэһэ һуури шудалха гурбан һургуули нээгдэхэ байна. Совхозой нэгэдэхи, хоёрдохи отделени, машинно-тракторна мастерскойн коллективүүдтэ тэдэ һургуулинуудынь хүдэлхэ юм.

Тиихэдэ һү һаалиин гүүртэнүүдэй бүхы һаалишад коммунис ажалай һургуулида ябалсаха байна. Хонишод мүн лэ иимэ һургуулинуудта һураха болоо.

Гэхэтэй хамта совхозой түбтэ экономическа эрдэмэй кружок нээгдэхэ. Совхозой бүхы бригадирнууд, бухгалтернууд, тоо бүридхэгшэд болон бусадшье хүдэлмэрилэгшэд энэ кружогто ябалсажа, эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ юм. МТМ-гэй, автогаражай хүдэлмэрилэгшэд мүн лэ экономическа эрдэмэй кру... ха болоо.

Пропагандистнуудые
ха хэрэгтэ мүнөө жэл
рал хандуулагдана.
тэй, политическэ тал
хэл һайнтай хүнүүд
колхозой главна агр
Данилов, главна зоот
Санжиев, главна эко
Чагдуров, бухгалтер
ков болон бусад пропа
даар томилогдоо.

В. БА
хүдөө

ЖЭЛЭЙ ТҮСЭБ ДҮҮРГЭГД

«Зуһалангай» гүүртын малшад зуншье, убэлшье Далахайнгаа совхоз соо түрүүлдэг лэ зангаараа. Эдэнэр намаржаандаа һаяхан оробо. Шэнэ һормо ногооной шэмэ абажа һураһан эндэхи һаалишад намаржаандаа эртэхэнэ орожо, тэндэхи үбһэ ногоо хуряалгада эдэбхитэйгээр хабаадалсана, хэдэн зуугаад центнер һайн шанартай үбһэ һурилэлсөө. Нигэжэ хүхэ ногооной хагдаржа, шэмээ алдахын урда малдаа эдюулжэ абахые яарана ха юм.

Түрүү һаалишан, аймагай Соведэй депутат Ринчин Жамсарановна Доржиевагай эрхилдэг коллектив СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ абаһан уялгаяа дүүргэхын тула шармайн оролдожо, һү һааха жэлэйнгээ түсэбые мүнөө дүүргээд байна. Фермээрээ жэлэй туршада 130 мянган килограмм һү һааха түсэбөө сентябриин 10-да бэелүүлэн, саашадаа түсэбһөө гадуур худалдажа байна. Ойн баярай мүрысөөндэ оролсоһон малшад жэлэй эхинһээ хойшо үнеэн бүриһөө 1.200 килограмм һү һаажа, 100 үнеэн бүриһөө 76 тугал түлжүүлэгдэнэ. Жэлэй дүүрэтэр үнеэн бүриһөө 1.390 килограмм һү һааха, нэжээд тугал абажа тэнжээхэ уялгаяа лабтай дүүргэхэбди гэжэ ахалагша һаалишан Р. Ж. Доржиева хөөрэнэ.

Эндэхи коллективэй дунда ахалагша һаалишанай басаган Ия Шагдурова һаалишанаар жэл тухай ажаллажа байбашье, эжынгээ, бэшэшье һаалишадай дүй дүршэлые халан абалсажа, залуу наһанай эршэ харуулжа байна. Даалгагдаһан 21 үнеэдһээ 24.570 килограмм һү һааха жэлэйнгээ түсэбые мянга гаран килограммаар үлүүлэн дүүргээд, жэлэй дүүрэтэр 4 һара соо түсэбһөө гадуур һү һааха болобо. Даалгагдаһан үнеэн бүриһөө нэжээд тугал лаб абахаар хараална. Мүнөө 17 тугал абанхай.

Гансашье Ия Шагдурова бэшэ, мүн эжынь, һаалишан Д. Д. Бальжанова гэгшэд һү һаалгаар жэлэйнгээ түсэбые холо үлүүлээд, уялгаяа дүүргэхэ дүтэлөө.

«Зуһалангай» һаалишад СССР-эй эмхидхэгдэһээр 50 жэлэй ойе ажалай ехэ амжалтаар угтаха гэһэн социалис уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэнь.

Д. АЮШЕЕВ,
манай корр.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: залуу һаалишан И. Шагдурова.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ХОНИДЫЕ ҮРЭЖҮҮЛГЭ ДҮҮРЭН

Бэшүүрэй аймагай Охин-Булагай совхоздо искусственна аргаар хонидые үрэжүүлгэ августын һүүл багаар эхилһэн юм. Тус ажахы бүхы дээрээ 19 отарын 10.400 эхэ хони энэ жэлдэ үрэжүүлхэ ёһотой. Мал ажалай энэ шухала халуун хаһые амжалтатай һайнаар үнгэргэхын тулада 7 пункт эндэ түхеэрэгдэһэн байна.

Совхоз хони үрэжүүлгынгээ дүн һаяхан гаргаба. Һүүлшын хоёр-гурбан үдэрэй туршада 8000 гаран эхэ хонид үрэжүүлэгдээд байба.

Гурбадахи отделенидэ хони
үрэжүүлгын халуун ха
шээр үнгэргэгдэжэ
Михайлович Асеевэй
рын 570 эхэ хони
Леонид Николаевич
— 595-һаа 560-ые
дээд байнхай. Хони
Елизарович Коробен
Содномович Ханда
даадаг отаранууд
жүүлгэ яһала һайнаар
дэнхэй.

Тус ажахыда хони
хаһа долоон хоногой
гүйсэд дүүрэнтэхэ
маар.

Вл. БО

ТҮРҮҮШҮҮЛ ОНСО ШАЛГАР

Аймагай совхозой малшад болохоёо байһан бүгэдэ арадай һайндэрые нэрэтэй солотойгоор угтаха гэһэн уряа доро ажаллажа байна. Үнгэрэгшэ найма һарын дүн согсологдожо, бултанһаа олон хурьга, нооһо абаһан хонишод тодорбо. Ахалагша хонишод Цыдендоржи Жамбалович Чимитов хаража байһан 502 эхэ хониндоо 525 хурьга, хонин бүриһөө 3 килограмм 200 грамм нооһо абажа, ажахын чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Цыдендоржи Жамбалович ажахынгаа дүн сагаан хониин һүрэг олон болгохо хэрэгтэ бүхы хүсэ шадабарияа, оролдолгоёо гаргаһан дүй дүршэлтэй хонишодой нэгэн юм. Энэ нү-

хэрнай хаһа сагтаа
эхэһээнь таһалжа,
шээн таргалуулжа
февраль һаранууда
хонидоо үрэжүүлбэ.
хонишод Зоя Жалса
сэк Жамбалов, Ойдов
лон бусад 100 эхэ хони
һөө 100—101 хурьга
жаба. Эдэ нүхэдэй
шалха даабарияа мүн
тай. һайнаар дүүргэ
хараалһан болзортоо
кусственнаар үрэжүү
хэ, убэлжэлгэдөө һай
тайгээр орохо гэжэ

Д. ДОР
Хориин аймаг.

Эдэ дутагдалнуудтай эбсэ

Хони үсхэбэрилгээр аймаг дотороо томо ажахынуудай нэгэн болохо Химнын совхозой хонишод байгша ондо горитойхон амжалта туйлаһан юм. Жэшээлбэл, түрүү хонишод Н. Дамбаев, К. Григорьев, Г-Ц. Содномова, Д. Будажапов гэгшэд хонин бүриһөө хурьга түлжүүлжэ амжаһан бэлэй. Мүнөө эдэ отаранаудта хони искусственна аргаар үрэжүүлхэ хүдэлмэри яһала урагшатайгаар үнгэржэ байнхай. Гэбэшье ажахын бусад отаранаудта энэ шухала хүдэлмэри баһал зарим тэды дутагдалтайгаар ябуулагдана. Жэшээнь, Х. Бальжинимаев, Д. Балданов, Н. Нимаев гэгшэдэй отаранаудта хони искусственна аргаар үрэжүүлхэ хүдэлмэриин муугаар эмхидхэгдэһэн дээрэһээ бүхы зоотехническэ заабаринуудынь бүдүүлигээр хазагайруулагдана.

Тээмэндэ дурсагда
нуудаар ябажа хара
пунктнуудынь сагаа
дулаалагдаашьегүй.
зайдан байгаа бэлэй.
гэ хэхэ зэр зэмсэг
хүсэд сэбэрлэгдэнэгүй,
бэрые наринаар сахи
хэдэ хонишод үглөөгү
хонидые бэдэрхэ хүс
хүгыень уянгүй һүрэг
байһаниинь элирээ.
дыень совхозой зоо
һайн мэдэжэ байба
хэмжээ абангүй, шэхэ
наа амархан һууна

Хони үрэжүүлгын
рэхэ дүтэлөө. Теэд Хим
хозой мэргэжэлтэд
кусственна аргаар
хүдэлмэреэ бүхы ота
жэгдэ ябуулхаар зохи
абахаар болоо.

И. БОЧ
Сэлэнгын аймаг.

«СЕЛЬХОЗТЕХНИКА-72» ВЫСТАВКЭ ДЭЭРЭ

МОСКВА. Сокольники паркда нээгдэһэн энэ жэлэй эгээл томо «Сельхозтехника-72» уласхоорондын выставкэ нээгдэбэ. Эндэ хүдөө ажахын шэнэ шэнэ оньһон техникэ харалгада дэлхэйн 22 гүрэнүүдэй предприяти, фирмэнүүд хабаадалсана.

«Сельхозтехника-72» выставкын эгээл томо, эгээл баян хабаадагшадай нэгэн Советскэ Союз болоно. Эндэ манай оронэй 39 министерство болон захиргаануудай ажахынар, предприятинууд өөһэдынгөө бүтээн гаргаһан зүйлнүүдые табина. Выставкэ дээрэ табигдаһан харин машина, техникэ сооһоо ГДР-эй, мүн бэшэшье СЭВ-эй гэшүүн оронуудай машинанууд онсо тэмдэглэмээр.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: түмэнэ хуряадаг комбайн «КС-6». Тэрэниие зохёолгодо СЭВ-эй гэшүүн гурбан оронуудай — СССР, ГДР болон Болгариин конструкторнууд хабаадаһан юм.

ТАСС-ай фотохронико.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: СССР-тэ бүтээгдэһэн хүдөө ажахын техникэ харууһан талмай дээрэ.

В. СОЗИНОВАЙ фото.
ТАСС-ай фотохронико.

АРМЯН АРАДАЙ ЖАРГАЛТА ЗАМ

СССР-50

АХА ДҮҮ АРАДУУДАЙ ХАНИ НҮХЭСЭЛ

Антон КОЧИНЯН,
Арменийн Коммунис партиин Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь

[А]РМЕНИИЕ нарата орон гээд нэрлэдэг гээшэ, үнэхөөрөөшье, [...] талаар баян байгаалитайбди. [Нара]н элшэ туяагаа хүнүүдтэ, газар дайдадамнай элдэб ехээр үгэ[...] алим жэмэс, ороohо таряа [...]үүлдэг.

[Тии]шье эндэ хэлэгдэhэн үгэ[...] соо нэгэ ондоо, бүри гүнзэ[...] шухала удха бии. Урдань [...] газар дайдые наран мүнөө[...]hөө дутуугүйгөөр гэрэлтүүл[...]улаасуулдаг байhан ха юм. [...]хэншье тэрэниие нарата орон [...] нэрлээгүй. Урдань Армени [...] хөөрэлдэhэн хүнүүд «зобо[...]длэhэн» хизаар гэжэ нэрлэ[...]йгаа. Яахын аргагүй зүбөөр [...]лэhэн үгэнүүд. Эртэ урда са[...] түүхэтэй Айастанай хүбүүд, [...]ые наранай элшэ туяагай [...] холын хойто зүгэй дарлаг[...] арадуудай түлөөлэгшэдhөө [...] хуби заяатай болгоогүй бай[...]нь элитэ бшуу.

[М]үнөө Армени дээгүүр эрхэ сү[лөө], зол жаргалай, эб найрам[далай] наран бадаранхай. Тэрэ на[ранай] элшэ гэрэл 1917 оной Агуу [Ок]тябриин революциhаа эхи[тэ]й юм.

[Со]ветскэ Союзай алдарта 50 [жэлэ]ойе Совет Арменийн ажал[...]бaяр баясхалантайгаар, зохёон [байг]уулхы хүсэеэ хүгжөөн угта[жа] байна.

[Арад]уудай хани нүхэсэл ту[hа]лалсаха юун hайхан үзэл бодолые [...] дээрэнь бэелүүлhэн Совет [...] армян арадта гансахан эрхэ [...] зол жаргал олгоо бэшэ, зо[...] бэрхэшээлhээ абарhан, шэ[нэ] ажабайдал зохёон байгуулха [...] хүсөөр хангаhан байна. Энэ [...]нинь тэрээндэ ондоо ара[дууд]ай холбоо барисаа байгуул[ха а]рга олгоhон гээшэ.

Армян арадай «Давид Сасун[...]» гэжэ мэдээжэ эпосэй геройнь нэгэн дэлхэй дээрэ үнэн [...]бадал тогтоожо, хүнүүдтэ эб найрамдал ба зол жаргал асаржа ядахадаа, сахилгаан hэлмээрээ хабсагайн шулуу хаха сабшан, моринтоёо орожо мүнхэрhэн гэхэ. Мгер баатар зон нүхэдтэсэ иигэжэ хахасаха зуураа, дэлхэй дээрэ эб найрамдалай тогтоhон, бүхы хүнүүдэй бэе бэедээ аха дүү мэтэ болоhон хойно энэ хадын зүрхэн соohоо гарахаб гэжэ захиhан гээд домог соо хэлэгдэдэг юм.

АРМЯН АРАДАЙ эртэ урдын хүсэл эрмэлзэлэй өөрынь газар дайдада бэелхэ саг ерэнхэй. Шэнэ ажабайдал олон зуу мянган мгернүүдые мүндэлүүлээ. Эдэ хүнүүд түүхэ домогой баатартал адли гансаардаhан бэшэ, тэдэнэр юунэй түлөө тэмсэхээ, яагаад, юу хэхэеэ мэдэдэг болоо. Эгээл гол шухалань гэхэдэ, тэдэнэй эхилhэн хамаг хэрэгые дэмжэн туhалалсаха, хэзээдэшье үнэн сэхэ байха нүхэд, аха дүүнэр, нэгэ hаналтан олдоhон байна. Тэдэнэр хэд бэ гэбэл, шэнэ үеын баатарнууд — манай хүдэлмэришэд, таряашад, техническэ мэргэжэлтэд ба эрдэмтэд мүн. Совет үеын эдэ хүнүүд электронно аргаар тоо бододог машинануудые, орёо нарин электронно приборнуудые, химическэ препарадуудые хэдэг, хада уулануудта уhалууриин системэ баридаг, электрын элшэ хүсэ дамжуулдаг лини татадаг, хабсагай шулуунай оёорто хэбтэhэн ашагта малтамал абадаг хүнүүд гээшэ. Эрэлхэг зоригтой эдэ хүнүүд хадын ташалангай газар элдүүрилжэ, ороohо таряа, жэмэс, виноград ургуулна.

Эрдэм ухаа улам саашань хүгжөөдэг, замбуулинай дайдые шэнжэлэн тодорхойлдог, атомай асари ехэ хүсые хазаарлан ашагладаг, хүнэй урааг тархиин нюусые элирхэйлдэг бэлиг шадабарита эдэ хүнүүдые ёhотой баатарнууд гэжэ нэрлэхэдэ болохо бшуу.

ЭСЭГЭ ОРОНОО хамгаалгын Агууехэ дайнай хүндэ хүшэр жэлнүүдэй үедэ социалис Эхэ ороноо хамгаалхын түлөө бодоhон олон миллион баатарнууд — Советскэ Союзай арадуудай үнэн сэхэ хүбүүд, басагад мүн. Дайнай бэрхэшээлтэ үедэ эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлдэ бодоhон арад үзэгдөөгүй баатаршалга харуулhан байна. Совет арадай харуулhандал адли олон мянган зоной хабаадалгатай баатаршалга үнэн сэхэ нэгэшье дайнда үзэгдөөгүй байhан. Зуу мянгаhаа дээшэ армян-сэрэгшэ орден, медальнуудаар шагнагдаhан, тэдэнэй соohоо 106 хүн Советскэ Союзай Геройн нэрэ зэргэдэ хүртэhэн байна.

Эхэ орондоо хизааргүй дуратай, коммунис партиин хэрэгтэ үнэн сэхэ байлгын, хани нүхэсэл ба бата нэгэдэлэй үзэл бодол хадаа совет арадта фашизмые илаха арга олгоhон гээшэ.

Түүхын талаар абажа хараха болоо haa, эб найрамдал ба зохёон байгуулхы ажалда хододоо эрмэлзэжэ ябаhан армян арад гансаардангi байhан дээрэhээ хүндэ хүшэр ажабайдал эдлэhэн, өөрынгөө эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байдалай түлөө гансааран тэмсэдэг байhан юм.

Армян арадай газар дайдада мүнөө хүрэтэр эртэ урда сагай асари ехэ хүшөөнүүд үлөөгдэнхэй. Тэдэнэй олонхинь hандаргагдаhан. Армян арадай бодхоhон барилганууд дайсадынь hандаргадаг байhан. Гэбэшье тэрэ ехэ барилганууд үлэгдэлнүүдшье мүнөө үеын хүнүүдтэ гайхал түрүүлдэг гээшэ.

Мүнөө урда сагай хүшөөнүүдтэй зэргэлээд бүри гоё hайхан, бүри ехэ барилганууд — соёлой ордон, hургуули, театр, больница, эрдэм ухаанай эмхи зургаан, электростанци, завод болон фабриканууд баригдана. Хооhон тала байhан газарта шэнэ тосхон, хото городууд байгуулагдана. Эдэ бүгэдэ мүнөө үе сагай шэнжэ шарай мүн. Эдэ барилгануудые хэнэйшье hандаргажа шадахагүй байhанда бататар этигэнэбди.

Манда мүнөө добтолон орохо нэгэшье дайсан байхагүй, Дэлхэйн бүхы заха хизаарнуудhаа хэзээ хэзээнэйхиhээ олон айлшад манда ерэдэг гээшэ. Хани нүхэднай дүй дүршэлөө андалдан абалсахаяа, научна конференцинүүдтэ хабаадалсахаяа, алдар солото hайндэрнүүдыемнай тэмдэглэлсэхээ, юрэ айлшалхаяашье ерэнэ.

ҮНГЭРhЭН 1971 ондо манай республикада хариин гүрэнэй 25 мянган эрхэтэд аяншалhан байна. Энэ тоо тиимэшье ехэ бэшэ haa, Арменидэ ерэхэ дуратай хүнүүдэй улам олошоржо байhаниие яhала гэршэлнэ.

Эдэ хүнүүд хилын саана ажаhуудаг гансахан армянууд бэшэ, олон оронуудай, тэрэ тоодо капиталис гүрэнүүдэй элдэб үндэhэ яhатанай түлөөлэгшэд. Энэ баримта хадаа Совет гүрэнэймнай, тэрэ тоодо манай республикын уласхоорондын байдалда айхабтар ехэ хүндэтэй болоhониие гэршэлнэ бшуу.

Социалис байгуулалтын ашаар социалис армян наци бүридэжэ, армян арадай Совет Социалис гүрэн тогтон бэхижэжэ, республикымнай экономико ехээр хүгжөөгдэhэн, эрдэм наука ба соёлой культурамнай үзэгдөөгүй ехээр hалбарhан байна. Эхэ орон доторнай Армени эгээн түрүүлэн электрын элшэ хүсөөр гүйсэд хангагдаhан республика мүн. Шууд түргөөр хүгжөөгдэжэ байhан энергетикэ ба байгаалиин баялигай үндэhэ hуури дээрэ олон hалбаритай промышленность байгуулагданхай. Мүнөө республика доторнай машина бүтээлгын 130-haa дээшэ завод хүдэлнэ, hүүлэй жэлнүүдтэ прибор бүтээлгэ, электронико ба радиотехникэ гэхэ мэтэ түрүү hалбаринууд ехээр хүгжөөгдэжэ байна.

Ашагта малтамалай промышленность ба үнгэтэ металлурги Арменийн бүхы үйлэдбэринүүдhээ эртэ урдын түүхэтэй юм. Археологуудай тодорхойлhоной ёhоор эндэ 5 мянган жэлэй саада тээ түмэр хайлуулжа эхилhэн гээшэ. Манай республика Эхэ оронойнгоо арадай ажахын хэрэгсэлдэ зэд, алюмини, фольга, молибден, цинк, туулга, алта, мүнгэ, селен, теллур болон бусад шухаг металл үгэнэ.

СОВЕТ ЗАСАГАЙ жэлнүүдтэ Арменидэ химическэ промышленность ехээр хүгжөөгдэжэ, мүнөө 140 ондоо зүйлэй продукци үйлэдбэрилэгдэнэ. Эдэ продукцинуудай олонхинь манай эрдэмтэдэй зохёоhон аргаар байгаалиин газhaa үйлэдбэрилэгдэнэ. Байгаалиин энэ үнэтэ зүйл Азербайджан болон Россиин Федерациhаа «Дружба» газопроводоор республикадамнай асарагдана.

Тэрэшэлэн барилгын материалнуудай, хүнгэн болон эдеэ хоолой промышленность амжалтатайгаар хүгжөөгдэжэ байна.

Промышленностиин гол шухала hалбаринуудай байгуулагдаhан ба амжалта ехэтэйгээр хүгжөөгдэжэ байhанда бидэнэр Совет засагта, совет республикануудай агууехэ эбдэршэгүй хани нэгэдэлдэ уялгатайбди. Оронoймнай проектнэ институдууд техническэ документаци зохёолгоор бидэндэ ходо туhалдаг, хэдэн мянган предприяти ба организацинууд хэрэгтэй түхеэрэлгэнүүдые эльгээhэн, дүй дүршэл ехэтэй хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд, эрдэмтэд бидэндэ ерэжэ туhалаа. Промышленность хадаа республикымнай арадай ажахын гол hалбаринуудай нэгэн байhан тула союзна республикануудай хоорондо социалис ёhоор ажалай хубаарилалтай зохилдуулагдан хүгжөөгдэнэ.

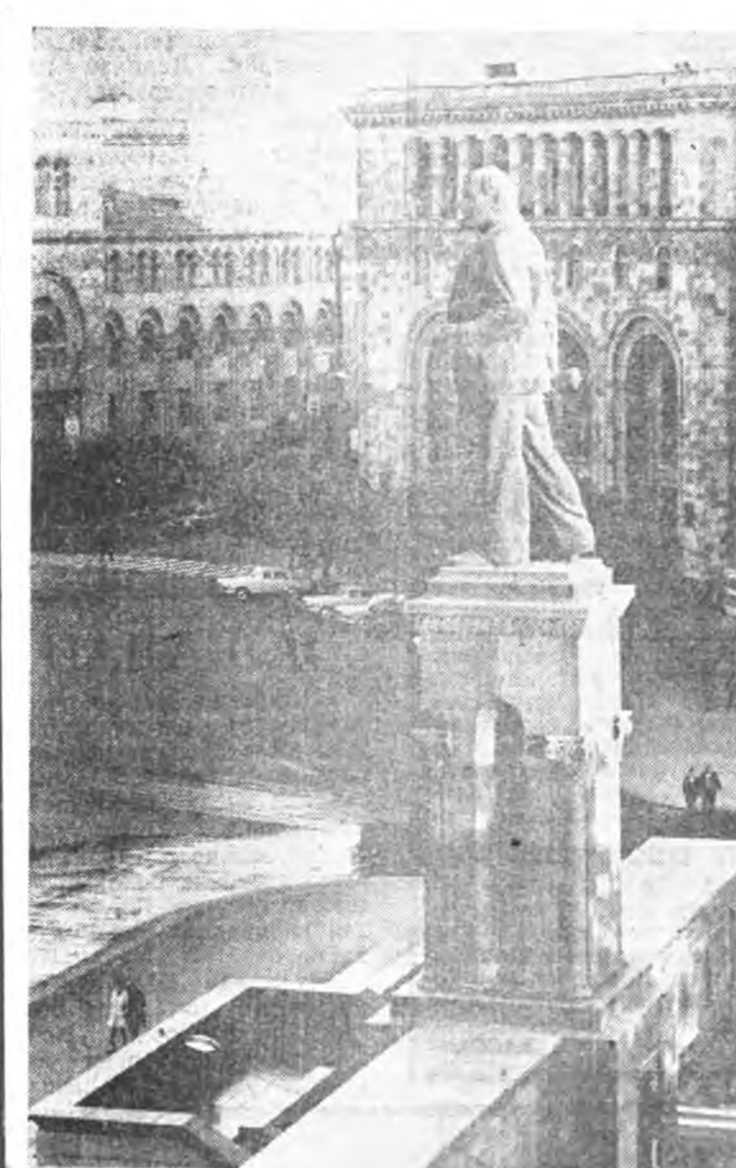
Совет засагай үедэ Арменидэ түйлагдаhан социально-экономическа үндэhэн хубилалтануудай ашаар ажалшадай байдал hуудал ба соёл культура шууд түргөөр хүгжөөхэ арга боломжо олдоhон байна. Ажалшадаймнай байдал hуудалай үлэмжэ ехээр hайжарhан ушар национальна олзо доходоймнай ургалта дээрэhээ элеэр харагдана. hүүлэй арбан жэлэй туршада республикымнай национальна олзо 2,3 дахин ургаhан юм.

Үйлэдбэриимнай саашанхи хүгжэлтэ урдынхидаал адли түргэн байха, 1971—1975 онуудта промышленна продукци үйлэдбэрилгын хэмжээн 64 процентээр дээшэлүүлэгдэхэ гэжэ хараалаанхай.

Промышленна үйлэдбэри гол түлэб ямар аргаар хүгжөөгдэхэ болоноб гэхэдэ, ажалай бүтээсые улам дээшэлүүлхэ, үйлэдбэридэ техническэ дэбжэлтэ түйлаха, наука техникын түйлалтануудые үргэнөөр хэрэглэхэ, ажалаа эрдэм ухаанай үндэhөөр эмхидхэхэ болонобди.

Арад зоной байдал hуудалые саашадань бүри hайжаруулха гээшэ Коммунис партиимнай энэ табан жэлдэ табигдаhан гол зорилгонуудай нэгэн болоно. Энэ хүндэтэй, харюусалга ехэтэй зорилго табан жэлэй бүхы түсэб соо, бага, ехэшье юумэндэ онсо hуури эзэлнэ. Промышленность ба хүдөө ажахын hалбаринуудые хүгжөөлгэ арад зоной байдал hуудалые бүри ехээр hайжаруулха хэрэгтэ зорюулагдана. Юhэдэхи табан жэлэй туршада салин хүлhэнэй доодо захын хэмжээн дээшэлүүлэгдэхэ, пенси, бусад тэдхэмжэ ба стипендиин хэмжээн ехэ болгогдобо.

Табан жэлдэ хараалагдаhан асари ехэ программые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ армян арад хам оролсоод, хаба шадалаа харуулжа байна. Тэрээнтэй хамта оронoймнай бүхы аха дүү арадууд—нэгэ hаналтан, бата нэгэдэлтэн ерээдүйнгөө зол жаргалда этигэл найдабаритайгаар урагшаа дабшажа ябана.

ЕРЕВАН. В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ талмай.
В. СОБОЛЕВОЙ фото.
ТАСС-ай фотохронико.

ГАЙХАМШАГТА ХҮГЖЭЛТЭ

(Англиин эрдэмтэ Армени тухай)

Лондоной университедэй профессор Дэвид Лэнг СССР-тэ хэдэн дахин ерэhэн. Кавказай республиканuудаар тэрэ нэгэнтэ бэшэ аяншаяhан байна.

Д. Лэнгын Совет Арменидэ хараhан, үзэhэн юумэн тухайгаа бэшэhэн ном соohоонь АПН уншагшадта дурадхана. Лондоной «Аллен энд Анзин» гэжэ хэблэл тэрэ номыень hаяхан гаргаба.

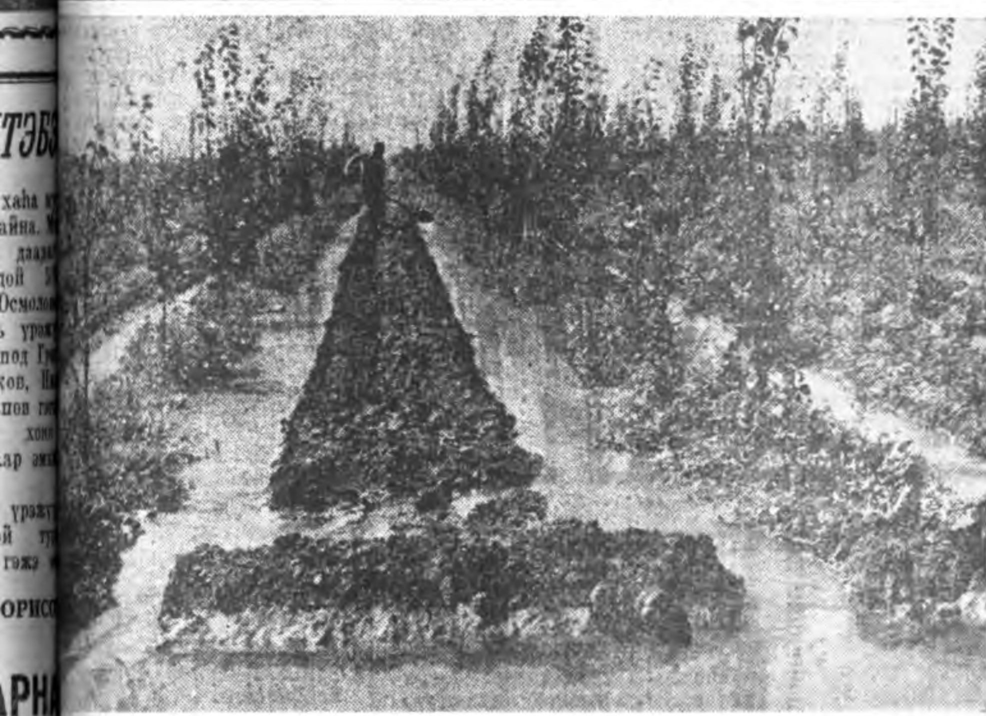
hүүлэй табин жэлэй туршада Арменидэ соёл гэгээрэл ба эрдэм наука айхабтар ехээр хүгжөөгдэhэн байна гээд профессор Лэнг бэшэнэ. Мүнөө республика доторнь элдэб түхэлэй 1.600 hургуули хүдэлнэ. Эдэ hургуулинуудтань революциин урда тээхи Арменийн бүхы hурагшадhаа олон батшанар хүдэлмэрилнэ. Бүгэдэ ниитын арбан жэлэй hуралсал эндэ хуулита ёhоор бэелүүлэгдэнэ.

Арменийн Совет Социалис республикын 12 институт, 50 техникумдэ ерэ мянган студентнүүд hурана. Энэ тоо, баримта дээрэhээ харахада, арба мянган хүн зонойнь 220 студент болоно. Гансахан Ереван хотодо 1914 ондо ажаhууhан хүнүүдhээ хоёр дахин олон студентнүүд мүнөө hурана.

Гүрэнэй Ереванай университедэй олохон профессор болон багшанар гансахан Советскэ Союз дотор бэшэ, харин бүхы дэлхэйдэ мэдээжэ болонхой. Тэдэнэй дунда арбан академик, эрдэмэй 25 доктор, 250 кандидат ажаллана.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнай үедэ —1943 ондо байгуулагдаhан Арменийн Наукануудай академи Советскэ Союзай эрдэм шэнжэлгын гол түбүүдэй нэгэн болонхой. Тус академи аяар гушаhаа дээшэ институдай ажал хэрэг хүтэлбэрилнэ. Элитэ астрофизик Виктор Амбурцумян олохон жэлэй туршада эндэ президентээр хүдэлмэрилнэ. Эрдэм ухаанай шэнэ шэнжэлгэ тодорхойлолгоор тэрэ дэлхэйн астрономуудай дунда мэдээжэ боложо, Бюраканай обсерваториие научна түрүү зэргын түб болгоhон байха юм. Мүнөө тэндэнь бүхы дэлхэйн эрдэмтэд ходо ерэдэг гээшэ.

Физическэ шэнжэлгэ хэдэг Ереванай институт элементарна хубинуудые электронно аргаар түргэдхэхэ эрхим hайн түхеэрэлгээр хангагданхай. Арменийн физигүүд илангаяа замбуулинай дайдые шэнжэлгээр тон олон тодорхойлго хэhэн байна.

АРМЕНИИН ССР. Зураг дээрэ: үрэ жэмэстэ саад.
Б. НЕМРУТЫН фото. ТАСС-ай фотохронико.

ИНТЕРНАЦИОНАЛЬНА БАРИЛГА

Арменийн үндэр хадануудай оройдо, Варденисэй hарьдаг доогуур гидротехническэ орёо нарин барилга — 48 километр утатай тоннель малтагдажа эхилэнхэй. Үеын үедэ мүнхэ нойртоо дуураржа hууhан буурал сагаан эдэ хадануудые хүнэй хүбүүдэй шэдитэ гараар жолоодогдоhон хүсэтэ техникын дорьбоон hэрээhэн байна.

Кавказай хадануудай байгаалиин гайхамшагта шэмэг болоhон Севан нуурай эрьедэ оронoймнай зүг бүхэнhөө совет хүнүүд ерэнхэй. Арменийн таряалан, бэлшээринүүдые гамгүйгөөр үндалуулжа байhан хадын үндэрэй энэ нуур мүнөө өөрөө уhаар дуталдадаг болоhониинь харамтай.

«Севанай бэрхэшээл» гэжэ нэрлэгдэhэн тусхай нэгэ асуудал гансахан энергетикэ, гидротехникэ, мелиорацида ажалладаг хүнүүдэй hанаа зобоодог бэшэ, харин Арменийн үзэсхэлэн болоhон энэ нуурай эрьедэ нэгэтэшье hаань, ерэhэн хүн бүхэнэй hанаа сэдьхэл зобооно. Үнгэрhэн хорёод онуудта Совет Арменеэр аяншалжа ябахадаа Максим Горький «сэлмэг тэнгэриин нэгэ хуби унаад, уулануудай дунда тогтошоо» гэжэ Севан нуур тушаа хэлэhэн байха.

Тэрэ үедэ республикымнай граждан дайнай бэрхэшээлнүүдые дабажа, социализмын замаар түрүүшынгээ алхамуудые hаял хэжэ байгаа. Арменийн hаяхан байгуулагдажа эхилhэн индустрида электрын элшэ хүсэн айхабтар хэрэгтэй болоhон. Эгээл энэ үедэ дэлхэйн нюруунhаа хоёр мянган метр үндэртэ оршоhон Севан нуурай уhанай хүсэ ашаглаха гэhэн шиидхэбэри абтаhан юм. Тэрэ нуурhаа эхилээд Арадай гол хүрэтэр зургаан электростанци баригдаhан гээшэ. Севанай уhан хүсэтэ турбинануудые хүдэлгөөд, газар таряалангай уhалуурида хэрэглэгдэдэг байhан.

Севан нуурай хүсэтэ уhан Арменийн синтетическэ каучук гаргадаг, зэд, молибден үгэдэг, оньhото машина, приборнуудые бүтээдэг предприятинуудта промышленна ток үгөө, үрэжэлтэ үндаар хангагдаhан Арадай тала алим жэмэсэй баян ургасаар хүн зониие баясуулаа.

Жэл бүхэндэ Севан республикымнай арадай ажахын хэрэглэмжэдэ 700 миллион кубометр уhа үгэдэг байгаа. hүүлэй гушаад жэлэй туршада нуурай уhанай нюруу 17 метрээр дундараа, уран зохёолшодой магтан дууланhан, уран зураашадай буулгажа абадаг гоё hайханиинь угы боложо, hураг суудa гараhан амитадынь үсөөржэ захалhан...

Байгаалида тохёолдоhон энэ бэрхэшээлые усадхаха талаар хэмжээн дары абтажа эхилээ. Хүршэ Азербайджанай республикаhаа найдамтай түлишэ — газ хүрэжэ ерэнхэй. Хүсэ сэхэтэй теплоэлектростанцинуудай хэрэгтэй зэрэг соогоо ашаглагдадаг болоошье hаань, Арадай талын 75 мянган гектар газарые уhалангүй байхын аргагүй. Энэ ушарта гурбан асуудал шиидхэхэ хэрэгтэй болоо: Севанай уhые дундаруулхагүй, ГЭС-үүдэй үйлэдбэри ба уhалууриин системэнүүдые уhаар хангаха.

Тооложо, шэнжэлжэ үзэхэдэ, жэл соо 250 миллион кубометр уhан хэрэгтэй болоо. Энэ зорилгые шиидхэхэ арга олдоо. Хадаhаа буудаг Арпа гэжэ ехэ гол түйлай бүдүүн тоннель соогуур гэдэргээ урадхуулагдан, Севан нуурта шудхахань.

Энэ ехэ барилга эхилэнхэй. Табин метр үндэр хаалта бодхоогдожо байна. Арпа гол Севан нуур хоёрой хоорондуур ханатан бодоhон хабсагай шулуун хада сүмэ нүхэлэгдэнэ. Энэ шухала барилгада оронoймнай эрхим барилгашад ерэнхэй. Мүнөө эндэ Эхэ оронoймнай 17 үндэhэ яhанай хоёр мянгаhаа дээшэ түлөөлэгшэд нэгэ бүлэ шэнгеэр, эбтэй эетэйгээр ажаллана. Газар малтаха хүдэлмэридэ алдар суутай болоhон мастернууд Н. Демашнов, А. Дьяченко, Г. Гаспарян, Ф. Шахроманов болон бусадай хүтэлбэрилдэг бригаданууд габшагай ажалай үльгэр жэшээ харуулна.

Арпа-Севан тоннелиин барилга түрүүшынгээ үдэрhөө аха дүү совет республикануудай хани нүхэсэлэй, харилсан туhалалсаагын бодото жэшээ болоhон. Тэрэнэй проект зохёолгодо Россиин Федерациин, Украинын научно-шэнжэлэлгын зургаанууд хабаадалсаhан, оронoймнай зууhаа дээшэ предприяти хэрэгтэй түхеэрэлгэ, машина техникэ эльгээжэ байна.

Мүнөө тоннелиин 38 километр малтагданхай. Үдэр ерэхэ бүри ажалай шэнэ амжалтын түйлагдаhан тухай мэдээсэгдэнэ. Иигэжэ Арменийн үзэсхэлэн hайхан Севан нуурай хуушан түхэлдөө орожо, Эхэ оронoймнай арадуудай хани нүхэдэй мартагдашагүй гэршэ болохонь ойртонхой.

Р. АНАПИКЯН,
В. МАНУКЯН,
ТАСС-ай корр.

hАЙН hАЙХАН ҮЙЛЭ ХЭРЭГҮҮД

Левон ХАЧАТРЯН,
Арменийн Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо, республикын Госпланай түрүүлэгшэ

Армени оломянган жэлэй түүхэтэй. XX зуун жэлэй эхиндэ Кавказай хадын баян дэлхэй байгаалитай энэ хизаар үгырhэн, арад зониинь үлэсхэлэн зоболондо ехээр нэрбэг[...] hэн.

Мүнөөнэй Армени — Совет Эхэ оронойнгоо адли тэгшэ эрхэтэй арбан табан республиканууудай нэгэн, социализмын шэнэдхэн ху[...]ха асари хүсэнэй бодото гэршэ, ленинскэ национальна политикын аша үрэ мүн.

Совет засагай үедэ Арменийн хүн зон 2,5 дахинаар олошороо, городой ажалшад — [...]haa 60 процент хүрэтэр. 1917 оной революциин урда тээ Арменидэ оройдоо дүрбэн [...] город байhан юм. Социалис хүгжэлтын ашаар республикымнай газар дээрэ промышленна түбүүд олошороо. Мүнөө 23 город, городой түхэлтэй 28 тосхон байгуулагдаа.

Арменийн хахадhаа бага газар хүдөө ажахын үйлэдбэридэ ашаглагдамаар юм. Хайшаа[шье] хара — хангил үндэр хада ууланууд, хүн зониинь яhала олон. Ушар иимэhээ хүдөө ажахыда бүхы хүнүүдые ажалаар хангаха гээшэ иилээд бэрхэшээлтэй. Гэбэшье социализм энэ бэрхэшээлые дабаха аргаар хангаhан байна. Нэгэдэхеэр, республика доторнай промышленность шууд түргэн хүгжөөгдэнэ. Тиигэхэ зуура ажал ехэтэй үйлэдбэридэ, гол түлэб машина бүтээлгэдэ ехэ анхарал хандуулагдана. Хоёрдохёор, республикымнай бүхы газар дайдаар промышленна предприятнууд тааруу зохёоhоор хубаарилагдан баригдана. Мүнөө 130 [...]онуудта фабрика, заводууд хүдэлнэ.

Хаанта Россиин гээгдэнги хизаарнуудай нэгэн байhан Армени социалис нацинуудай хани нүхэсэлэй ашаар үндэр хүгжэлтэтэй экономикатай республика болонхой.

Электротехническэ промышленностиин талаар абахада, Росси ба Украинын hүүлээр Армени СССР дотор гурбадахи hуурида ябана. Ондоо республикануудай, нэн түрүүн РСФСР-эй туhаламжатайгаар байгуулагдаhан энэ hалбариин үйлэдбэрилдэг продукци (трансформатор, генератор, электродвигатель, кабель гэхэ мэтэ) олон республиканууудта эльгээгдэнэ. Электрын элшэ хүсөөр хүдэлдэг олон машина Россиин Федераци ба Белоруссида эльгээгдэнэ.

hүүлэй жэлнүүдтэ республикадамнай прибор, тэрэ тоодо орёо нарин прибор бүтээлгэ тон түргөөр хүгжөөгдэжэ байна. Энэ амжалта баhал аха дүү республикануудай туhаламжаар түйлагдана. Кадрнуудые hургаха, проектнүүдые зохёохо, предприятинуудые бариха хэрэгтэмнай туhална. Тиин оронойнгоо арадай ажахыда хэмжүүрэй прибор, орёо нарин механизмуудые эльгээнэбди.

1971 он үнгэрөө. Армени оронойнгоо экономическа ондоо районуудта токарна, үрэмдэлгын, мүлилгын 12 мянган станок эльгээhэн байна. Арменийн предприятинуудай маркатай элдэб эд хэрэгсэлнүүд уласхоорондын бүхы ярмарка болон выставкэнүүд дээрэ. Советскэ Союзай павильон соо табигдадаг. Республикымнай ажалшадай уран гараар бүтээгдэhэн 150 ондоо зүйлэй элдэб эд хэрэгсэл Европо, Азиин, Африкын ба Латиин Америкын дала гаран оронуудта худалдагдана.

Советскэ Союзай бүхы арадуудай туhаламжагүйгөөр Армени промышленностиин гол шухала hалбаринуудые иимэ ехээр хэзээдэшье хүгжөөжэ шадахагүй байгаа гэжэ эндэ онсо тэмдэглэхэ шухала. Тиигэхэ зуураа иимэ нэгэ дутагдалдаа анхарал хандуулха байнаб. Республикамнай түлишын баялигай талаар огто нөөсэгүй гээшэ. Байгаалиин газ мүнөө түлишэ байхаhаа гадна, химическэ промышленностиин гол шухала түүхэй эд болонхой. Бидэнэр тэрэниие Россиин Федерациhаа, нүүрhэ болон кокс — Украинаhаа, нефть—Азербайджан ба Башкирhаа абанабди.

Үшөө тиихэдэ булад, прокат, хара металл, шэрэм, коксохимическэ продукци, автомашина, экскаватор, технологическа түхеэрэлгэ, подшипник, телевизор болон бусад хэрэгсэлнүүдые аха дүү республиканууд үгэнэ.

Гэхэтэй хамта совет Арменийн экономико нютагай арга боломжые, бүхы Советскэ Союзай арадуудай аша туhын хэрэгые хараада абан хүгжөөгдэнэ гээшэ.

Хүдөө нютагуудай үйлэдбэриин хүсые бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ арга нүхэсэл хангаhан колхозно байгуулалта хүдөө ажахые үндэhөөрнь хубилгаhан, хүн зонойнь ажабайдал hайжаруулhан байна.

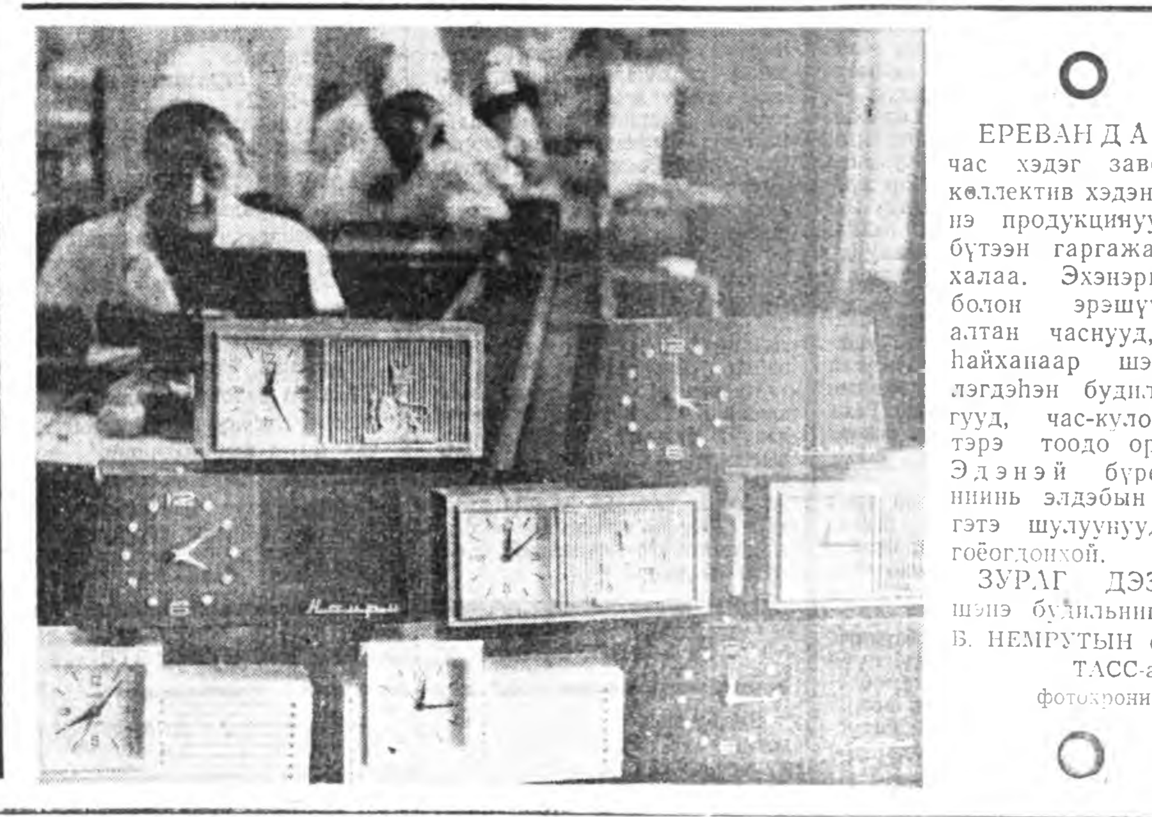
Хүн зоной хүсэ шадал элсүүлhэнэй, нютагай байгаалиин баялиг зүбөөр ашаглаhанай ашаар газар уhалха ба шэнэ газар элдүүрилхэ талаар ехэ ажал хэгдээ: революциин урда тээхи үетэй жэшэбэл, элдүүрилэгдэдэг газарай хэмжээн 4,5 дахин шахуугаар үргэдхэгдэнхэй. Урда зүгэй шанга наранай шарадаг, хада уулатай манай хизаарта иимэ юумэн хэгдээ.

Элдэб бэрхэшээлтэй эрхэ байдалда таряашадай ажалые хүнгэдхэхэ талаар оньhожоруулгын ехэ хүдэлмэри хэгдэнэ. Мүнөө республикымнай поли дээрэ юhэ мянгаhаа дээшэ трактор хүдэлнэ, хүдөө ажахымнай энергетическэ хүсэн 1.700 мянган мориной хүсэнтэй адли болонхой.

Тарилгын талмайн бүридэл үндэhөөрөө хубилгагдаа. Техническэ хэрэгсэлэй ургамалнууд ехээр тарригдана. Үрэ жэмэстэ саадуудай, виноградай талмай 14 дахин үргэдхэгдөө. Иигэжэ үнгэрhэн табин жэлэй туршада хүдөө ажахымнай валовой продукци 5,2 дахинаар ургаhан байха юм.

Армян арадай газар дээрэ табин жэлэй саада тээ эхилhэн гайхамшагта hайхан үйлэ хэрэг улам саашаа орьёлон бадарhаар.

(АПН).

ЕРЕВАНДАХИ час хэдэг заводой коллектив хэдэн шэнэ продукцинуудые бүтээн гаргажа захалаа. Эхэнэрнүүд болон эрэшүүлэй алтан часнууд, гоё hайханаар шэмэглэгдэhэн будильнигууд, час-кулонууд тэрэ тоодо ороно. Эдэнэй бүреэhэниинь элдэбын үнгэтэ шулуунуудаар гоёогдонхой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шэнэ будильнигууд.
Б. НЕМРУТЫН фото.
ТАСС-ай фотохронико.

ШАТАРАЙ ОЛИМПИАДА

СКОПЛЕ. (ТАСС). Кубын командые 2,5:1,5 тоотойгоор шүүһэнэйнгээ һүүлээр совет гроссмейстернүүд шатарай олимпиадын удаадахи турта Люксембургын суглуулагдамал командые илаа. Петросян — Филиппые, Смыслов — Штюллее, Таль — Симонийе, Савон Киршые шүүһэн байна. Тиихэдэ дэлхэйн экс-чемпионууд Петросян, Таль хорин ябадал хэнгүй, нүгөөдүүлээ шүүһэн байха юм.

Манай шатаршадай наадажа байһан нэгэдэхи бүлэгтэ Кубын команда Доминиканска Республикын шатаршадые 2:1 тоотойгоор булижа ябана, (нэгэ парти хойшолуулагдаа). Финляндиин, Даниин шатаршадай уулзалгада нэгэшье парти дүүрээгүй. Дүрбэн турай һүүлээр СССР-эй суглуулагдамал команда 16-һаа 14 очко абаад, түрүүлжэ ябана. Даниин шатаршад 7,5 очкотой (4 парти хойшолуулагданхай), Кубын—7 очкотой (2 парти хойшолуулагданхай) болонхой.

Дүрбэдэхи турта Аргентинын шатаршад Шэнэ-Зеландиин командатай уулзажа, 2:2 тоотойгоор тэнсээ. Эндэ Аргентинын бэрхэ шатаршад Россето, Гарсиа шүүгдэшоо. Тиигэжэ 8 очкотой болоһон аргентинынхидэй түгэсхэлэй мүрысөөндэ хабаадалсаха арга боломжонь нилээд бага болоо.

Шанга тэмсэл үргэлжэлһөөр

Сентябриин 22-то совет хоккеистнүүд Канадын профессионалнуудай командые 5:4 (0:1, 0:2, 5:1) тоотойгоор илаһан аад, үнгэрэгшэ амаралтын үдэр болоһон нааданда 2:3 тоотойгоор шүүгдэә.

(ТАСС).

ХҮДӨӨ НЮТАГУУДАЙ ХҮНДЭТЭ АЙЛШАД

Намарай намжаахан үдэшэ. Нютагаймнай клуб соо дүүрэн зон сугларанхай. Захааминай аймагай ажахынуудта ерэһэн нэгэ бүлэг уран зохёолшод болон артистнартай уулзахаяа тэдэнэр суглараа бшуу. Айлшад совхозоймнай хоёрдохи отделениин. Далахай нютагта һаатажа ерэбэд.

Ойродоол дүрбэн хүнийе харахадаа; «Эдэнэр маанадые һонирхуулжа, шэхыемнай хужарлуулжа, сэдьхэлыемнай шэмэглэжэ, хүлеэһэн ашыемнай хэр харюулагша ааб? — гэлдэн зариман маргаадшье абаа.

Теэд түрүүшээр үгэ хэлэһэн залуу уран зохёолшо Цырен-Дондок Хамаев абаһаар сугларагшадай анхарал татажа шадаа. Тэрэ Буряад орондомнай совет засагай тогтоһонһоо хойшо түрэл литературынгаа туйлаһан амжалта тухай хөөрэжэ үгөө. Һүүлээрнь өөрынгөө бэшэһэн шүлэгүүдые, богонихон рассказуудые уншажа, шагнагшадай дура сэдьхэл буляажа, баясуулаа. Тэрээнтэй хамта ябалсаһан Буряадай АССР-эй габьяата артистнар Владимир Бамбацыренов, Нина Манжеева, хүгжэмшэ Василий Бадмаев гэгшэд буряад поэдүүдэй, композиторнуудай зохёоһон, мүн ород буряад арадуудай дуунуудые уран гоёор гүйсэдхэжэ, сугларагшадта нэрьемэ альга ташалгаар угтагдаа. Тэдэнэр хойто үдэрынь Далахайн совхозой центрһээ эмээл морёор Тудхалта, Оронгодойн һаалиин фермэ, гүүртэнүүдтэ ажалладаг малшадта айлшалжа, баяр баясхаландань хүртөө. Энээнһээ урагша уран зохёолшод, артистнар иишэ ерэхэдээ совхозой центрээр ябаад лэ бусашадаг һэн. Хүндэтэ айлшаднай холын нютагуудта ажалладаг малшадта ошожо, һайн эхи табаа гээшэ. Энэнь хойшодоо «дардам зүргэ» боложо, саашадаа уран зохёолшод, артистнар хүдөө холо ажалладаг һаалишад малшадта айлшалжа, баясуулжа байха бээ гэжэ найдагдана.

Уран зохёолшод, артистнар Захааминай аймагай бусад колхоз совхозуудаар ябажа, хүн зонтойнь уулзажа, баясуулһан байна.

Ф. ЦЫДЕНЖАПОВ.

Захаамин.

Утаата нютаг.

АЖАЛАЙ ТҮРҮҮШҮҮЛДЭ—ПУТЁВКО

«Татарский Ключ» гэжэ карьероуправлениин горнягууд амаралтынгаа үедэ туристическэ путёвкоор хилын саанахи элдэб оронуудаар аяншална. Горнягуудай таатай зохидоор амарха хэрэгтэ партийна болон профсоюзай организацинууд ехэхэн анхаралаа хандуулдаг байна.

Энэ жэлдэ юһэн хүн туристическэ путёвкоор Болгари ошоо. Горняк Иван Перфильевич Сорокин Румыняар аяншалаад, һаяхан бусажа ерээ. Гоё һайхан городуудые хараһан, хүндэ мүүшэ зохид хүнүүдтэй уулзаһан тухайгаа тэрэ мүнөө омогорхон хөөрэнэ. Николай Александрович, Валентина Николаевна Карбаиновтан Хара далайн эрьедэхи Кульджикска баазада мүн лэ путёвкоор ошоод амаржа байна.

Ажалай түрүүшүүл профсоюзай хүнгэлэлтэтэй путёвкоор Аршаанай, Дарһанай, Ямаровкын, Усолье-Сибирскын, Кисловодскын, Пятигорскын курортнуудта эмшэлүүлдэг, амардаг байна. Гадна профсоюзай эмхи эрхим горнягуудтаа туһаламжа болгон 100 түхэриг мүнгэ үгэдэг юм.

Нэн түрүүндэ ажалдаа үльгэр жэшээ харуулһан эрхим хүнүүдтэ, эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажалладаг залуушуулда иимэ тэдхэмжэ үзүүлэгдэнэ.

Л. ВИЛЬМОВА.

Загарайн аймаг.

Шара набшын халуунда һүүдэртэйхэн булан.
А. МАНТАЕВАЙ фотоэтюд

МҮРЫСӨӨНДЭ ЭРХИМЛЭНЭ

Нарһатын загаһашадые эд бараагаар хангадаг кооперациин правлени наймаалагшад, хилээмэ баригшад болон тогоошодой дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй найман һарын дүн согсолбо. Коммунис ажалай ударник Варвара Викторовна Уваровагай даадаг гурбадахи магазинай коллектив нёдондо жэлэйхидээл адли мүрысэгшэдэй дундаһаа шалгарба.

Энэ магазинай коллектив эд бараа худалдаха наймаа һарынгаа даабари арбан процентээр үлүүлэн дүүргээ. Мүн тус магазин ариг сэбэрые сахиха талаараа эрхимлэһэн байна.

Домна, Гарам, Комсомольск гэхэ мэтэ тосхонуудай магазинууд найма һарын хугасаа соо муу бэшээр хүдэлжэ гараа. Мүн культмаг (даагшань С. Б. Очирова) түсэбөө үлүүлэн дүүргээ.

ССР Союзай 50 жэлэй алдарта ойн хүндэлэлэй вахтада жагсаһан Д. Цыбикова, Д. Болсоева, А. Кокина гэгшэд хилээмэ баригшадай дундаһаа, Е. Курбетьева тогоошод сооһоо шалгаржа, түрүү һууринуудые эзэлээ.

В. БАЙБОРОДИН.

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

АМГАЛАН ЁҺООР ЗЭРГЭ ОРШОХЫН АША ТУҺАДА

Совет-американ хэлсээнүүдэй дүнгүүд хадаа гадаадын политикын асуудалаар манай партиин баримталдаг гол хараа шугам бэелүүлхэ хэрэгтэ шухала хубита болоо, КПСС-эй XXIV съездын баталан абаһан эб найрамдалай түсэб бодотоор бэелүүлхэ хэрэгтэ горитой алхам болоо гэжэ Советскэ Союзай хүтэлбэрилэгшэдтэй США-гай президент Р. Никсонэй Москвада май соо хэһэн хэлсээнэй һүүлээрхи совет-американ харилсаануудай хүгжэлтэ яашагүй эли тодоор батадхан харуулаа.

Хэнэйшье мэдэһээр, ракетэһээ хамгаалха оньһон түхеэрэлгэнүүдые хизаарлаха тухай СССР США хоёрой хоорондо баталагдаһан договор, мүн добтолхы стратегическэ буу зэбсэг хизаарлаха талаар абтаха зарим тэды хэмжээнүүд тухай саг зуурын хэлсээ баталһан ушар дээдэ тушаалтадай май соо хэһэн уулзалгын эгээл шухала үрэ дүнгынь мүн болоно. Үнэтэй сэнтэй ракетно-ядерна буу зэбсэг яаралтайгаар бүтээлгын шэнэ шатада зайлашагүй орогдохо, гэжэ һанагдаһан ябадалые эдэ хэлсээнүүд уридшалан болюулаа. Эдэ хоёр документдэ гараа табихадаа, Советскэ Союзтай манай байгуулдаг харилсаанууд имагтал бүрин тэгшэ байһанай, сэрэгэй асуудалаар нэгэ талын булюу байлгые усадхаһанай үндэһөөр байгуулагдажа болохо юм гэжэ США хуулита ёһоор мэдэрээ һэн.

Холбоото Штадуудай сенат энэ договорые эсэслэн баталанхай. США-гай сенат ба түлөөлэгшэдэй палата саг зуурын хэлсээешье баталаа. Ёһоороо хадаа энэ хэлсээе баталха ябадал президент Р. Никсонэй эрхэ түлөөлэлгын мэдэлдэ байгаа, тиимэһээ конгрессэй һайшаал хэрэггүй байһан юм. Сэрэгэй-промышленна томо нэгэдэл саг зуурын энэ хэлсээндэ Джексонэй оруулһан заһабарие сенадта абхуулжа, тиигэжэ тэрэнэй уг удхые хазагайруулһан байха юм.

Холбоото Штадуудта иимэ аргаар нэгэ талын ямар нэгэн булюу байдал олгохо гэһэн сэрэгэй концернуудэй түлөөлэгшэдэй гаргаһан һэдэлгэнүүд эрхэ бэшэ буруу һүрэхэ юм. Тэрээн шэнги, совет-американ экономическа харилсаануудай хүгжэлтые бусад асуудалнуудай шиидхэлгэһээ дулдыданги болгохо гэһэн һэдэлгэнүүд амжалта туйлахагүй байха. Иимэ харилсаануудые үргэдхэхэ асуудалаар США Советскэ Союзда орходоо бага бэшэ хүсэлэл эрмэлзэлгэтэй байдаг. Һаяшаг США-гай худалдаа наймаанай министр Питерсонэй мэдэрһэнэй ёһоор, СССР-тэ эд бараа абаашажа худалдалгые Холбоото Штадуудай хизаарлаһанһаа хойшонхи һүүлэй жэлнүүдтэ «совет эд хэрэглэгшэд ба совет экономико хохидоо бэшэ, харин Американ промышленнигууд ба Американ хүдэлмэришэд бүри ехээр хохидоо бшуу».

СССР США хоёрой хоорондохи худалдаа наймаанай, экономическа харилсаанууд ямар нэгэн ондоо асуудалтай холбоогүйгөөр зүбшэн хэлсэгдээ гэжэ Москвада болоһон хэлсээнүүдһээ бусаад байхадаа, национальна аюулгүй байдалай асуудалаар США-гай президентын туһалагша Г. Киссинджер сентябриин 16-да мэдүүлээ һэн.

Дээдэ тушаалтадай май соо хэһэн уулзалгаһаа хойшонхи үе соо совет-американ харилсаануудай хүгжэлтэ, мүн Советскэ Союз ба Холбоото Штадуудые һонирхуулжа байһан уласхоорондын асуудалнууд КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев Г. Киссинджер хоёрой хоорондо болоһон хөөрэлдөөнэй үедэ сэхэ зүбшэн хэлсэгдээ. Хоёр оронойн хоорондохи худалдаа наймаанай, экономическа харилсаануудай хэхэ хэдэн шухала асуудалнуудаар нилээд һайн хөөрэлдөөн болоо. Хожомынь пресс-конференци дээрэ Киссинджерэй баталан хэлэһэнэй ёһоор, Москвада худалдаа наймаанай удаан болзорой хэлсээ баталха, мүн ленд-лизээр хэгдэхэ тоосоонуудые гуримшуулха гэхэ мэтэ асуудалнуудаар «ехэ шухала хэлсээн туйлагдаа». Эдэ асуудалнуудаар, мүн далай соогуур тамарха тухай хэлсээ баталха асуудалаар хэлсээнүүд Вашингтондо сентябриин эсэс багаар үргэлжэлүүлэгдэхэ юм. Тэрэшэлэн стратегическэ буу зэбсэг хизаарлаха тухай совет-американ хэлсээнүүд һаяын сагта дахинаа хэгдэхэ байна.

СССР США хоёрой хоорондохи харилсаануудай гол үндэһэ һуури гэһэн Москвада баталагдаһан документ соохи эбэй ёһоор зэргэ оршон байха хараа шугам болбол Холбоото Штадуудтахи хархис этэгээдүүдэй хэды нэтэ... рүүгээр эсэргүүсээшье һаань, өөртөө харгы... зам гаргаһаар лэ.

АРАБ ЗҮҮН ЗҮГ БА ИЗРАИЛИИН ЭЗЭРХЭГ ТҮРИМХЭЙ ЯБУУЛГА

Арабуудай шатаагдаһан хэдэн арбаад то... хонууд, амгалан ёһоор һуужа байтараа алуу... һан, шархатаһан хэдэн зуугаад хүнүүд, һа... даргагдаһан һургуулинууд, хүүргэнүүд б... харгынууд—иимэл даа олон тоото танкнууд... дай, артиллериин ба авиациин дэмжэлгэ доро... Израилиин 15 мянган солдадуудай Ливан... урда зүгтэ зэбсэгтэ хүсөөр добтолон оролго... сошордомо муухай дүнгүүд. Ливанай арми... нэтэрүү шанга эсэргүүсэлтэтэй ушара... эзэрхэг түримхэйшүүлэй сэрэгүүд гэдэр... сухарихa баатай болоо һэн.

Дэлхэйн олониитэ, олохон оронуудай пра... вительствануyд Израилиин зэбсэгтэ булин... ралгые эрид шууд буруушаагаад, «араб те... рористнуудай» Мюнхендэ хэһэн ябуул... «харюу болгон» иимэ добтолго хээбди гэж... Тель-Авивай тарааһан худал хуурмаг ба... ламжануудые зэбүүрхэн шоо шобто хар... Олимпиин нааданай үедэ шуһата тулалд... да хүргэһэн хархис этэгээдүүдэй ябуул... түлөө Ливаншье, Сиришье, Палестиные т... лөөлхэ организацишье ямаршье харюуса... бэе дээрээ даанагүй гэжэ бүгэдэндэ эли тод... Мүрдэлгэ гүрдэлгэ хэнэ гэжэ Палестинын ми... лион хахад арабуудые далин дээгүүр зэм... дэг сионис номнолой һэдэлгэнүүд бүри... һаа шал тэнэг байха юм. ООН-ой шиид... ринүүдые Израилиин дүүргэдэггүй дээрэ... аяар 24 жэлэй турша соо Палестинын... арабууд түрьедэн зугадагшадай лагерь... та зобохо тулиха баатай болоо бшуу.

Эзэмдэгдэһэн бүхы араб газар дайдые... лөөлэнгүйгөөр, Палестинын араб арад зон... хуулита эрхэнүүдые хангангүйгөөр Дүты... Зүүн зүгтэ бата бэхи эб найрамдал тогтоо... жо шадагдахагүй. Палестинын араб арад зо... до ООН-ой Генеральна Ассамблейн шиид... бэриин ёһоор нютаг гуламтануудтаа буса... ерэхэ арга боломжо олгогдохо ёһотой.

Ливанай армиие, үндэһэ хүн зониие Па... лестинаһаа тэрьедэн зугадаһан арабуу... эсэргүүгээр зүрюулэн табиха, тиигээд Пале... стинын эсэргүүсэлтын хүдэлөөе үгы хэхэ... һэн зорилго хүсөөр добтолон оролгые эмх... хэгшэд урдаа табиһан байгаа гэжэ мүнөө з... тодо болонхой «Нью-Йорк таймс» газет... мэдээсэһэнэй ёһоор, Ливанда Израилиин до... толон орохо үедэ Американ сэрэгэй... «экспертнүүд дэмы ерээгүй ха. Тэдэ... хадаа «Палестинын партизануудые Ливан... засагаархидан бута сохихо гэжэ шиид... байбалнь, тэдээндэ зүбшөөл үгэгшэдэй үүр... дүүргэхэ» байгаа юм. Гэбэшье иимэ шийд... бэри абтаагүй. Тиигэхэһээ байтагай, ми... толгойлдог правительство Палестинын а... дүүнэртэй байгуулһан хани ёһоной холб... барисаагаа саашадаашье аршалан хамгаал... байха гэжэ Ливанай премьер-министр С... Салам гэршэлэн хэлээ. Израилиин хари... этэгээдүүдэй үшөө нэгэ, бүри удаан болзор... зорилгонь юуб гэхэдэ, эзэмдэһэн араб газ... дайдые энэ хэбээрнь мүнхэлэн, үлөөхэ, зэ... сэгтэ добтолгын ашаар 1967 оной июньдэ... раилиин эзэмдэһэн газар дайдые сүлөөл... гэһөө араб оронуудай арсаха ябадал түйл... зорилго болоно бшуу.

Араб дэлхэй дээрэ тохёолдоһон иимэ эр... байдалда араб гүрэнүүдэй ябуулгын нэгэ... лые бүри батадхаха, социалис гүрэнүүд... нэн түрүүн Советскэ Союзтай байгуулһан ха... рилсаа холбоогоо улам бэхижүүлхэ гэһ... урлал ехэл нэтэрүү шангаар зэдэлнэ. Эзэр... түримхэйшүүлдэ хатуу шанга һануулга б... лон зэдэлһэн Совет правительствын хэл... мэдүүлгые Араб Зүүн зүгэй олониитэ ехэ ш... галтатайгаар угтаһан байна. Совет-араб ха... рилсаануудай улам саашадаа бэхижэжэ бай... һан тухай мэнэ һая СССР-тэ Ирагай респуб... ликын президент Ахмед Хасан аль-Бакр гэг... шын һая айлшалһан ушар эли тодоор гэрш... нэ. СССР хадаа араб арадуудта эсэргүү Из... раилиин эзэрхэг түримхэй ябуулгые болю... ха, Дүтын Зүүн зүгтэ үнэн зүб, бата бэх... найрамдал тогтоохо хэрэгтэ өөрынгөө хүсэл... оролдолгые саашадаашье зорюулха байна.

С. ЛОСЕВ.
(ТАСС)

ТЕЛЕФОН • ТЕЛЕГРАФ • РАДИО
ХИЛЫН СААНАҺАА

САНТЬЯГО

Чилиин арадтай һаналаа нэгэдэн талархана

ТАСС

«Бэеэ дааһан байдалтай болохын түлөө тэмсэжэ байгаа Чилиин арадые Латинин Америкын профсоюзуудай нэгэдэлнүүд, үнэн сэхэ бүхы хүнүүд дэмжэнэ», — гэжэ Латинин Америкын ажалшадай профсоюзуудай нэгэдэлэй саг үргэлжын конгрессэй гүйсэдхэхэ комитедэй эндэ тунхаглаһан мэдүүлгэ дотор тэмдэглэнэ. Чилидэ боложо байгаа социально-экономическа хубилалтануудые хойшо татаха һанаатай американ империализмда, правительствада зүрюу харша ябуулга хэдэг, орон доторхи хархис хүсэнүүдтэ Чилиин арад шанга харюу үгэнэ гэжэ энэ документ дотор тэмдэглэгдэнэ.

НЬЮ-ЙОРК

Тулюур байдалтай

ТАСС

Американ экономико ахир тулюур, хүндэ хүшэр байдалда ороод байна гэжэ США-дахи коммерческэ ехэ банкнуудай нэгэн — «Бэнк оф Америкэ» тоолоно. Банкын правлениин һанамжын ёһоор, байгша ондо юумэнэй үнэ сэнгэй 3,3 процентээр хүндэрөө хадань, хойто жэлдэ 3,9 процентээр хүндэрхэ байха. Федеральна ехэ гаргашануудһаа юумэнэй үнэ сэн хүндэрнэ. «1973 ондо иимэ гаргаша 30 миллиард доллар болохо байна. Экономикодо хохидол ушаруулангүй, энээниие түлэхэ угаа сэрхэтэй», — гэжэ банкын хүдэлмэрилэгшэд багсаана. Гэхэ зуура, гаргашануудай хэмжээн энээнһээ һураггүй ехэ байха гэжэ банк тоолоно.

Правительствын зүгһөө онсо хэмжээнүүдэй абтаашье һаань, ерэхэ жэлдэ продукци бүтээн гаргалга улам хороогдохо байна гэжэ банкын баримтанууд гэршэлнэ.

Байрын гэрнүүдэй барилга хороогдохо, хүдэлмэригүйшүүл үсөөрхэ бэшэ, харин улам олошорхо байха гэжэ банк тоолоно. Мүнөө Холбоото Штадуудтахи хүдэлмэригүйшүүлэй тоо 5,6 процентдэ хүрөө.

НЬЮ-ЙОРК

Американ коммунистнуудай амжалтанууд

ТАСС

1972 ондо болохо һунгуулида США-гай Компартиин кандидадуудай хабаадалсахын түлөө американ коммунистнууд эршэмтэйгээр тэмсэнэ.

Штадай һунгуулиин кодексын дүримые (маккартизмын үедэ абтаһан юм) «конституцида таарахагүй» гэжэ Иллинойс штадай верховно сүүд мэдэрбэ. Тэрэнэй ёһоор һаа, Компартиһаа дэбжүүлэгдэһэн кандидадууд һунгуулиин бюллетеньнүүдтэ оруулагдадаггүй байһан юм. Верховно сүүдэй мэдэрһэнэй үндэһөөр, буржуазна хоёр гол партиһаа дэбжүүлэгдэһэн кандидадуудһаа гадна, Компартиһаа США-гай президентын, США-гай вице-президентын тушаалнуудта дэбжүүлэгдэһэн кандидадуудай — Компартиин Генеральна секретарь Гэс Холлой, «Сүлөөлэлгын түлөө залуу хүдэлмэришэдэй холбооной» Национальна түрүүлэгшэ Джарвис Тайнерай нэрэнүүд һунгуулиин бюллетеньнүүдтэ оруулагдаха болобо.

Коммунист-кандидадуудай нэрэнүүдые бюллетеньнүүдһээ зуража гаргаха гэһэн нютагай хархис этэгээдүүдэй һэдэлгэнүүдые буруушааһан Пенсильваниин сүүдэй зургаанай, Иллинойс штадай федеральна сүүдэй шиидхэбэринүүд Компартиин туйлаһан амжалтануудые американ засагаархидай анхаралдаа абадаг боложо байһые гэршэлнэ.

США-гай Компартиһаа дэбжүүлэгдэһэн кандидадуудые дэмжэжэ, бүхы орон дотор 200 мянга гаран хүн гараа табиһан байна гэжэ Компартиһаа США-гай вице-президентын тушаалда дэбжүүлэгдэһэн кандидат Дж. Тайнер Бриджпортдо (Конектикут штат) болоһон митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ мэдүүлбэ.

НЬЮ-ЙОРК

СҮЛӨӨЛЭЛГЫН ХҮСЭНҮҮД ДОБТОЛНО

ТАСС

Урда Вьетнамдахи эгээн ехэ, Данангдахи американ авиабазые патриодууд ракетээр буудаа гээд АП агентствын корреспондент Сайгонһоо мэдээсэбэ. Дананг хото шадар шэбээлһэн сайгон сэрэгүүдэй бэхилэлтэнүүдые сүлөөлэлгын хүсэнүүд артиллереэр һамна буудаһан байна. Американ сэрэгэй командованиин түлөөлэгшын мэдүүлһэнэй ёһоор, энэ буудалгаһаа уламжалан, аэродромой ниидэлгэ-буулгын талмай һандаргадаа, американ сэрэгэй алба хаагшад шархатаа. Хэмжээгээрээ Урда Вьетнамда хоёрдохи һуури эзэлдэг Дананг хотоһоо баруугаархи Аннамай хүтэл шэлэнүүдые сүлөөлэлгын хүсэнүүд хиналтадаа абанхай. Энэ һарын эхеэр Кюэшон голдо Арадай сүлөөлэлгын хүсэнүүдэй сэрэгэй ябуулга амжалтатайгаар хэһэн дээрэһээ ехэ район сүлөөлэгдэһэн байна.

Куангнгай провинциин эрье шадарай нютагуудта эшээлһэн дахуул армиин бэхилэлгэнүүдые патриодууд буудажа үргэлжэлһөөр. Сентябриин 22-ой һүни Урда Хитадай далайн эрьедэхи Дыкфо хотодо шэбээлһэн дайсаниие сүлөөлэлгын хүсэнүүд үй дэлдээ.

АП агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, үнгэрһэн неделидэ сайгон сэрэгүүд Кунгнгай, Дыкфо хотонуүд шадархи зургаан бэхилэлгээ орхижо, зугадаха баатай болоо.

Урда Вьетнамай хойто захадахи Куангчи хотодо эшээлһэн дайсанай бэхилэлгэнүүдые Арадай сүлөөлэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүд артиллереэр буудаба.

Сентябриин 22-ой һүни США-гай стратегическэ авиациин «В-52» түхэлэй самолёдууд сүлөөлэгдэһэн районуудта 18 дахин добтолһон байна.

ХАНОЙ. (ТАСС). Урда Вьетнамай Арадай зэбсэгтэ хүсэнүүд Куангнам провинцида сэрэгэй ябуулга амжалтатайгаар хэнэ. Тус провинциин ехэнхи хубинь патриодуудай мэдэлдэ абтанхай. АПО агентствын дамжуулһанай ёһоор, сентябриин 3-һаа 16 болотор Арадай сүлөөлэлгын хүсэнүүдэй частьнуудтай хамта энэ провинциин партизанууд Тамки районой хойто захада, Тамки, Тиенфыок хотонуудые холбодог харгы шадар шэбээлһэн дайсанда хэдэ дахин добтолһон байха юм.

БОНН

ФРГ: Болзорһоо урид болохо һунгалта

ТАСС

Бундестагые тарааха тухай декредтэ ФРГ-гэй президент Г. Хейнеман гар табиба.

Парламентые болзорһоо урид һунгаха һунгалта ноябриин 19-дэ үнгэргэгдэхэ.

ХАНОЙ

БҮДҮҮЛИГ ХАМААРАЛГА

ТАСС

Вьетнамай Демократическа Республикын нютагуудые американ авиаци бомбодожо үргэлжэлһөөр.

Сентябриин 20-до Виньфу провинциин Амтхыонг гэжэ бүлгэмэй нютагуудые зэрлиг бүдүүлигээр бомбодоһон байна. Энээнһээ уламжалан, нютагай больница, һургуули, хэдэн арбаад байрын гэрнүүд һандаргагдаа. Амгалан зоной дунда алуулһан, шархатаһан хүнүүдшье бии.

Сентябриин 21-дэ американ самолёдууд Тханьхоа провинциин түбые, Хайфон, Тхайнгуен хотонуудай оршон тойронхи нютагуудые, Хойто Вьетнамай бусад һуурин тосхонуудые бомбодоһон байна. Тхайбинь, Хатинь провинцинуудтахи даамбануудай участогууд, каналнууд һандаргагдаа.

Энэ үдэр Куангбинь провинциин, Виньлинь зоныхн нютагуудые «В-52» түхэлэй хүндэ бомбардировщигууд бомбодобо. ДРВ-гэй эрье шадарай ройнуудые США-гай сэрэгэй корабльнууд буудаһан байна.

Эдэ бүхы хархис муухай ябуулганууд тухай мэдээсэхэ зуураа, ДРВ-гэй бэеэ дааһан, аюулгүй байдалда Холбоото Штадууд бүдүүлигээр хамааржа байһаар гээд ДРВ-гэй МИД-эй түлөөлэгшэ мэдүүлбэ. Вьетнамай Демократическа Республикада эсэргүү эзэрхэг түримхэй бүхы ябуулгануудаа дары болюулха эрилтэ США-гай урда табиһан байна.

ХАНОЙ

Вьетнам үхибүүдэй һайндэр

ТАСС

Һарын календаряар тоологдодогой ёһоор, сентябриин 22-то вьетнам үхибүүдэй заншалта һайндэр—«Намарай тэн үеын» үдэр болобо. Энэ һайндэртэй дашарамдуулан, ДРВ-эй президент Тон Дык Тханг оронойнгоо өдир үетэндэ бэшэг эльгээгээ. Залуу үетэниие халуунаар амаршалаад, парти, правительствын зүгһөө хандуулагдадаг анхарал оролдолгын ашаар Хойто Вьетнамай бүхы үхибүүд һураха арга боломжотой болоо гэжэ тэмдэглэбэ... Һуралсалай шэнэ жэлдэ номоо һайнаар үзэхыень республикынгаа һурагшадта президент хүсэбэ.

Һураханаа гадна, түрэлхидтэеэ, ахайнартаяа хамта патриотическа тэмсэлдэ хабаадалсажа байһан. Урда Вьетнамай үхибүүдые Тон Дык Тханг амаршалаа.

КАМБОДЖО. Эндэхи патриодууд Пномпениин сэрэгүүдтэ оншотой сохилтонуудые үзүүлнэ. Дайсанай сэрэгүүд һүүлэй үедэ ехэхэн гээлтэ хоролтотой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: патриотическа хүсэнүүдэй пулеметно расчет дайшалхы позици дээрээ.

ТАСС-ай фотохронико.

ПРАВДА БУРЯТИИ МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Социалис мүрысөөнэй алхамууд» —подборко. «Газарай уряалаар»—А. Ефремовэй корреспонденци.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Улаан-Үдын горсоведэй сесси дээрэһээ. «Тэдэнэй зорилгонь иимэ»—редакцида ерэһэн бэшэгүүдэй шэнжэлэл.

Гурбадахи хуудаһанда. «Байгал—Свитязь»—Д. Жалсараевай замай тэмдэглэлэй түгэсхэл. Уласхоорондын шэнжэлэл. Хилын саанаһаа.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: Нютаг нютагай һонинууд. АПН-эй материалнууд.

СЭНЖИР ЭКРАНУУДТА

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА:

19.00—телепанорама. 19.20 — үхибүүдтэ зорюулагдаһан мультфильмнүүд. 19.40 — «Уласхоорондын шэнжэлэл». (буряад хэлэн дээрэ). 20.00—концерт. 20.20 — «Алтан таряан» — хүдөөгэй ажалшадта зорюулагдаһан дамжуулга. 20.50—«Ханинарай уулзалга» —киноочерк. 21.00—СС... байгуулагдаһаар 50 жэлэй ... до. «Түрэл нютагаархин... хөөрэлдөөн». 21.25—конц... 21.45—«Хүдөөгэй час».

23.00—00.30 хүрэтэр ... һарлалга.

«ОРБИТА» ХАРУУЛНА:

00.30—хоккейгээр улас... рондын уулзалга. СССР, ... нада» хоёрой суглуулагда... командануyд наадаха.

САГАЙ УЛАРИЛ

Мүнөөдэр республика ... най үүлэтэйшэг байха. Т... нэй, Ахын аймагуудаар ... газарта саһан орохо. Б... урдаһаа секундын 5—10 м... хүсэтэйгөөр һалхилха. Т... ратура 15—20, Байгал ... ба хойто аймагуудаар 1... градус, Улаан-Үдэдэ һүн... 0, үдэртөө 16—18 градус ... лаан болохо.

Сентябриин 27 — ... үдэрнүүдтэ үүлэтэйшэг ... үдэрнүүд болохо. Баруун ... һоһоо секундын 12—17 ... хүсэтэйгөөр һалхилха. Т... ратура һүниндөө 2 граду... лаанһаа 3 градус х... Ахын, Түнхэнэй, Захаа... аймагуудаар 4—9 граду... тэн, үдэртөө 7—12 граду... лаан байхаар хүлеэгдэнэ.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕ...

Манай адрес, телефонуу...

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора—54-... приёмная — 54-93, зам. редактора — 68-03, зам. редактора—62-62, ответ. секретаря — 50-52, зам. ответ. секретаря—68-..., отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—64-..., 63-86, пропаганды и агитации — 56-23, промышленности ... строительства—61-35, советского строительства и быта—69-..., культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67-81, ... формации—34-05, общественная приёмная—56-62, машин... бюро — 57-63, фотолаборатория — 33-61.